Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 12. napján megtartott nyílt ülésének

tárgysorozata
jegyzőkönyve
határozata: 65-70
rendelete:

Száma: 31-18/2016.

T Á R G Y S O R O Z A T A

1.) Gulács Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

2.) Szociális rendkívüli támogatás igénylése

3.) **Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések**

4.) Igazgatási szünet elrendelése

5.) Tájékoztató központi ügyelet működtetésének lehetőségéről

6.) Szemétgyűjtő edényzet vásárlásának lehetőségei

Zárt ülés

1. **Gondozási Központ vezetői álláshelyre érkezett pályázatok elbírálása**

Gulács, 2016. május

Ujvári Judit
polgármester

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 12. napján megtartott nyílt üléséről.

Az ülés helye: Községháza ülésterme

Jelen vannak:

Ujvári Judit	polgármester
Bagi Sándor	alpolgármester
Balogh Ibolya	képviselő
Siket Sándor	képviselő
Vass Albert János	képviselő

Tanácskozási joggal jelen van: Vassné Szücs Róza jegyző

A jegyzőkönyvet készítette Fekete Lászlóné köztisztviselő

Ujvári Judit polgármester: Üdvözli a megjelent képviselőket, meghívottakat, jelenlévőket. Megállapítja, hogy az 5 képviselőből 5 képviselő jelen van, az ülés határozatképes.

A polgármester kérte, hogy aki a meghívóban szereplő napirendet elfogadja - kézfelemeléssel jelezze.

A szavazás eredménye 5 igen szavazat.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal elfogadta a javasolt napirendi pontokat.

1.) Gulács Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

2.) Szociális rendkívüli támogatás igénylése

3.) **Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések**

4.) Igazgatási szünet elrendelése

5.) Tájékoztató központi ügyelet működtetésének lehetőségéről

6.) Szemétgyűjtő edényzet vásárlásának lehetőségei

Zárt ülés

1. **Gondozási Központ vezetői álláshelyre érkezett pályázatok elbírálása**

Napirendek tárgyalása:

1.) **Gulács Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata**
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Ujvári Judit polgármester: az anyagot mindenki megkapta, friss adatokkal van felterjesztve, véleményeztetése megtörtént.

A polgármester kéri, hogy aki elfogadja a HEP felülvizsgálatát a módosító adatokkal, – kézfelemeléssel jelezze.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal alábbi határozatot hozta:

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
65/2016.(V.12.) számú
határozata

Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

A Képviselő-testület:

1. úgy dönt, hogy elfogadja a határozat mellékletét képező Gulács Község Önkormányzatának a módosított helyzetelemzést és az intézkedési tervet egyaránt magában foglaló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében.

2.)Szociális rendkívüli támogatás igénylése

Előterjesztő : Ujvári Judit polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Ujvári Judit polgármester: Megjelent a pályázat, szeretnénk beadni az igényt.

A polgármester kéri, hogy aki elfogadja a javaslatot, – kézfelemeléssel jelezze.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal alábbi határozatot hozta:

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
66/2016.(V.12.) számú
határozata

Pályázat benyújtása települési önkormányzatok rendkívüli szociális önkormányzati támogatására

A Képviselő-testület:

pályázatot kíván benyújtani a Belügyminiszter és a Nemzetgazdasági miniszter által meghirdetett, a Magyarország 2016. évi költségvetéséről szóló 2015. évi C törvény 3. melléklet I. 7. pont és a III. 1 pont szerinti pályázati kiírás ***1.b)* települési önkormányzatok rendkívüli szociális önkormányzati támogatására.**

Felhatalmazza a polgármestert a pályázat benyújtására és a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2016. május 15.

Felelős: polgármester

3.)Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések

Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Ujvári Judit polgármester Tavaly próbáltuk, elutasították, most ismét szeretnénk beadni, belterületi utakról van szó, folyóméterről van szó.

Vass Albert János képviselő Csak járda?

Ujvári Judit polgármester Út és járda, mindkettő, illetve az orvosi rendelő felújítására is. A felmérés megtörtént.

A polgármester kéri, hogy aki elfogadja a javaslatot, – kézfelemeléssel jelezze.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal alábbi határozatot hozta:

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
67/2016.(V.12.) számú
határozata

Döntés belterületi utak, járdák felújítására vonatkozó támogatás benyújtására

A Képviselő-testület:

1. Gulács Község Önkormányzatának Képviselő Testülete elhatározza, hogy pályázatot kíván benyújtani a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 3. pont c) pont szerinti, Belterületi, utak, járdák, hidak fejlesztését szolgáló támogatások pályázatára.

2. Központi költségvetési forrás keretének terhére

c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása,

3. Az Önkormányzat tulajdonában lévő belterületi járdák jelenlegi állapota nem megfelelő a helyi igényeknek, felújításuk, korszerűsítésük szükségszerű.

4. A beruházás teljes költsége: 5 902 200-, Ft + 1 593 594 Ft ÁFA = 7 495 794 Ft.

5. Támogatás maximális mértéke a települési önkormányzat adóerő képessége alapján az b) alcél esetén 85%. (Bruttó 6 371 425-, Ft)

6. Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete kinyilatkozza, hogy a szolgáltatás megfelelő színvonalú ellátásához szükséges felújítási munkálatokkal kapcsolatosan felmerülő 15%-nyi önrészt saját költségvetése terhére vállalja. (Bruttó 1 124 369-, Ft)

7. Felhatalmazza a polgármestert a pályázathoz szükséges dokumentumok beszerzésére, pályázati dokumentumok aláírására és a pályázat benyújtására.

Határidő: a pályázat benyújtására: 2016. május 31.

Felelős: polgármester

A polgármester kéri, hogy aki elfogadja az orvosi rendelő feljutására beadott pályázatot, – kézfelemeléssel jelezze.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal alábbi határozatot hozta:

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
68/2016.(V.12.) számú
határozata

Döntés önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések, egészségügyi alapellátást szolgáló épület felújítására vonatkozó támogatás benyújtására

A Képviselő-testület:

1. Döntött, hogy pályázatot kíván benyújtani a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 3. pont a) pont szerinti, Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása" szolgáló támogatása pályázatra.

2. Központi költségvetési forrás keretének terhére az egészségügyi alapellátás biztosítása, feltételeinek javítása érdekében kíván pályázatot benyújtani:

a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása, (továbbiakban: intézményfejlesztés)

3. A beruházás teljes költsége: 22 430 400 Ft + 6 056 208 Ft ÁFA = 28 486 608 Ft.

4. Támogatás maximális mértéke a települési önkormányzat adóerő képessége alapján az a) alcél esetén 95%, (Bruttó: 27 062 277-, Ft)

5. Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete kinyilatkozza, hogy a szolgáltatás megfelelő színvonalú ellátásához szükséges felújítási munkálatokkal kapcsolatosan felmerülő 5%nyi önrészt saját költségvetése terhére vállalja. (Bruttó: 1.424.330-, Ft)

6. Felhatalmazza a polgármestert a pályázathoz szükséges dokumentumok beszerzésére, pályázati dokumentumok aláírására és a pályázat benyújtására.

Határidő: a pályázat benyújtására: 2016. május 31.

Felelős: polgármester

4.)Igazgatási szünet elrendelése

Előterjesztő : Ujvári Judit polgármester

Ujvári Judit polgármester Tájékoztatja a Képviselő-testület tagjait, hogy augusztus hónapban 1 hétre 2 fő lenne csak a hivatalban, szabadság miatt a dolgozók kiránduláson vennének rész, ezért lenne a szünet.

Siket Sándor képviselő Akkor most mindenki szabadságon lesz?

Ujvári Judit polgármester Így van, egy helyre mennek. Előre plakátolunk, időben tudomása lesz mindenkinek a szünetről.

A polgármester kéri, hogy aki elfogadja a javaslatot – kézfelemeléssel jelezze.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal alábbi határozatot hozta:

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
70/2016.(V.12.) számú
határozata

A Tarpai Közös Önkormányzati Hivatalban 2016. évi igazgatási szünet elrendeléséről

Gulács Község Önkormányzat Képviselő-testülete a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény 232. § (3) bekezdésében alapján az alábbi javaslattal él:
A Tarpai Közös Önkormányzat Hivatal 2016. évi munkarendjében 2016. augusztus 15. napjától – 2016. augusztus 19. napjáig terjedő időszakra nyári igazgatási szünet, 2016. december 27. napjától – 2016. december 31. napjáig téli igazgatási szünet elrendelését.

5.)Tájékoztató központi ügyelet működtetésének lehetőségéről

Előadó: Ujvári Judit polgármester

Ujvári Judit polgármester Felvetődött KÖH részéről az orvosi ügyelet lehetősége. 5 település működtetné az ügyeletet, átadja a tájékoztatást. Ha mi is részt kívánunk venni, jelezni kellene. Június 30-áig jelezni kell a Beregtötnél, hogy 2017.január 1. napjával kilép.
Beszéltem Dr. Tárnok Árpáddal, ő azt javasolta, hogy a fehérgyarmati ügyelettel vegyük fel a kapcsolatot. Jelenleg 2 orvos van az 5 településen, nem vállalható be.

Vass Albert János képviselő Tarpa mit szeretne?

Vassné Szűcs Róza jegyző Az ellátás javítása érdekében próbálná a tarpai polgármester.

Siket Sándor polgármester Szerintem igaza van a háziorvosnak.

Ujvári Judit polgármester A Képviselő-testület részére gondolkodási időt adunk.

A javaslatot a képviselők elfogadták.

6.)Szemétgyűjtő edényzet vásárlásának lehetőségei

Előadó: Ujvári Judit polgármester

Ujvári Judit polgármester Kisebb ürmértékű edényekről van szó, az egyedülállók részére, ez kb.35-40 fő igényli. Két lehetőség van:

1.) Megvásároljuk az edényt a Szolgáltatótól, és bizományba adjuk a kérelmezőnek, átvételi elismervénnyel. Ez kb. 7.000.-Ft /edény.

2.) a kérelmező vegye meg saját magának.

Javasolja továbbá, hogy az edényzet átadása szerződés, megállapodás formájában történjen.

A polgármester kéri, hogy aki elfogadja az első megoldást, az önkormányzati vásárlást – kézfelemeléssel jelezze.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal alábbi határozatot hozta:

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
70/2016.(V.12.) számú
határozata

Szemétgyűjtő edényzet megvásárlása

A Képviselő-testület:

1.úgy dönt, hogy szemétgyűjtő edényzetet vásárol a Szolgáltatótól az egyedülálló lakosok részére.

2. Az ingatlan tulajdonosa és használója részére történő átadásra vonatkozó szerződés aláírására felhatalmazza a polgármestert.

A polgármester napirenden túli kérdés, észrevétele kapcsán szót kér a roma nemzetiségi önkormányzat elnöke.

Pongó Sándor RNÖ elnök Egyszeri segélyemet elutasítottak. Javaslatot tennék arra, hogy az RNÖ miért nem szavazhat a zárt ülésen. Kevés a jövedelmem.

Ujvári Judit polgármester Rendeletileg amit lehetett megadtunk Önnek, ebben az évben is kapott már segélyt.

Pongó Sándor RNÖ elnök Így van, de mégis figyeljenek jobban oda. Látom, hogy a romák mit csinálnak.

Ujvári Judit polgármester A rendelet adott, azzal nincs mit tenni.

Vass Albert János képviselő Magadnak okoztad a problémát, volt házad több is, eladtad.

Siket Sándor képviselő Zárt ülésen, a jogszabály nem engedi meg a szavazást, mert a településen működik az RNÖ. Régen más volt a helyzet.

Ujvári Judit polgármester megköszönte a tanácskozást, az ülés zárt ülés formájában folytatta a Képviselő-testület tovább.

Ujvári Judit
polgármester

Vassné Szűcs Róza
jegyző

Meghívó

..... Úr / Asszony / Hölgy

Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testületét Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45. § alapján kapott jogkörömnél fogva

2016. május 12. napján (csütörtök) 14:00 órára

ülésre összehívom.

Ülés helye: Tarpai Közös Önkormányzati Hivatal Gulácsi Kirendeltség tanácskozó terme

Napirendi javaslat:

1.) Gulács Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

2.) Szociális rendkívüli támogatás igénylése
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

3.) **Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések**
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

4.) Igazgatási szünet elrendelése
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

5.) Tájékoztató központi ügyelet működtetésének lehetőségéről
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

6.) Szemétgyűjtő edényzet vásárlásának lehetőségei
Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

Zárt ülés

2. **Gondozási Központ vezetői álláshelyre érkezett pályázatok elbírálása**
   Előterjesztő: Ujvári Judit polgármester

A testületi ülés anyaga a Képviselő Hölgy/Úr részére e-mail-ben megküldött linken tekinthető meg.

Gulács, 2016. május 9.

Ujvári Judit
polgármester

JELENLÉTI ÍV

Készült **2016**. év **május** hó **12.** napján (**csütörtök, 14 óra**) tartott Képviselő-testületi ülésen.

Jelen vannak: 1.) Ujvári Judit polgármester

2.) Bagi Sándor alpolgármester

3.) Balogh Ibolya képviselő

4.) Siket Sándor képviselő

5.) Vass Albert János képviselő

Tanácskozási joggal jelen van:

1.) Vassné Szűcs Róza jegyző

2.) Pongó Sándor Roma Nemzetiségi Önk. elnöke

3.) Kovács Józsefné pü.főea.

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Gulács Község Önkormányzata

2013 - 2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 14
Bevezetés 14
A település bemutatása 15
Értékeink, küldetésünk 21
Célok 21
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 24
1. Jogszabályi háttér bemutatása 24
2. Stratégiai környezet bemutatása 26
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 29
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 46
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 58
A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. 60
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 72
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 73
1. A HEP IT részletei 73
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 73
2. Összegző táblázat 76
A beavatkozások megvalósítói 76
Jövőképünk 76
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 77
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 82
3. Megvalósítás 89
A megvalósítás folyamata 89
Monitoring és visszacsatolás 90
Nyilvánosság 90
Érvényesülés, módosítás 91
4. Elfogadás módja és dátuma 93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gulács Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség és a képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

A település lakossága 2014. december 31-én 1004 fő volt. Ebben az időpontban 100 éves illetve ennél idősebb ember nem élt.

A népesség idősödésének egyik jellemző mérőszáma a gyermek- és időskorúak egymáshoz viszonyított aránya. Gulács a 15 évesnél fiatalabbak népességen belüli aránya 2001 és 2011 között az elöregedés jellemzően kimutatható, az időskorú népesség aránya már több mint négyszerese a gyermekkorúakénak. Az idősödés eltérő mértékben jellemezte a nemeket: a férfiaknál kisebb (2,62 százalék) az időskorúak aránya, mint a nőknél (9,9 százalék).

A településen a lakosság korösszetétele az európai és a magyar trendet követi, az időskorúak száma kismértékben, de folyamatosan emelkedik, amíg a születések száma általában csökken, amely hosszabb távon a népesség elöregedését jelenti.

Egyes előrejelzések szerint Magyarországon 40 év múlva a 65 évnél idősebbek aránya 30 % fölé kerül a népességen belül. Ugyanakkor a születéskor várható élettartam erőteljesen ki fog tolódni, ezért az idősek sokáig maradnak részesei az egészségügyi és a nyugdíj ellátórendszernek.(Az alacsony születési arány miatt sokkal kevesebb fiatal él majd hazánkban és várhatóan kevesebben fizetnek majd járulékot.)

1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	978	
2008	941	96%
2009	794	84%
2010	782	98%
2011	886	113%
2012	881	99%
2013	835	85%

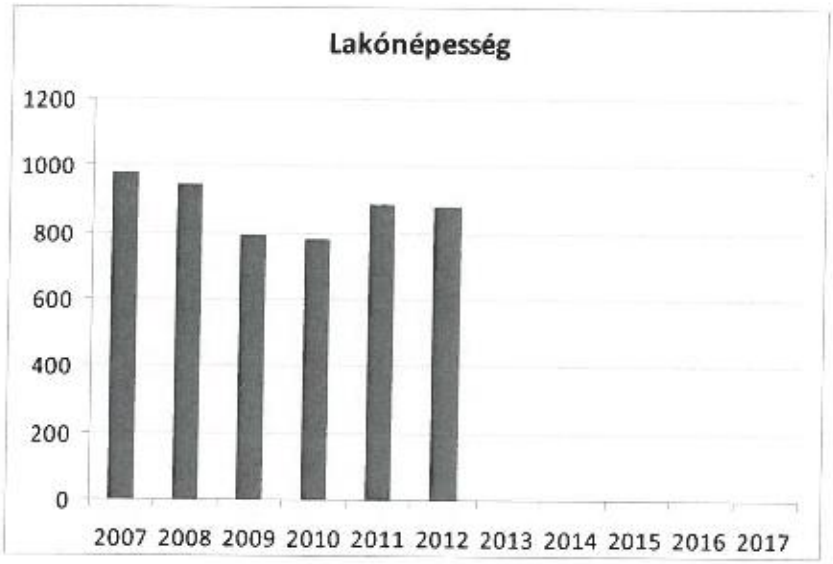

2. számú táblázat - Állandó népesség

állandó népesség száma	2011	2013
	933 fő	**943 fő**
nő	458 fő	466 fő
	49 %	49 %
férfi	475 fő	477 fő
	51 %	51 %
0-2 évesek	32 fő	39 fő
	3 %	4 %
0-14 éves nők	78 fő	83 fő
	8 %	9 %
0-14 éves férfiak	87 fő	91 fő
	9 %	9,6 %
15-17 éves nők	26 fő	23 fő
	2,7 %	2,4 %
15-17 éves férfiak	21 fő	22 fő
	2 %	2,3 %

18-54 éves nők	207 fő	213 fő
	22 %	22,6 %
18-59 éves férfiak	295 fő	294 fő
	32 %	31 %
60-64 éves nők	28 fő	29 fő
	3 %	3 %
60-64 éves férfiak	30 fő	30 fő
	3 %	3 %
65 év feletti nők	42 fő	87 fő
	9,5 %	9,2 %
65 év feletti férfiak	42 fő	40 fő
	4,5 %	4,2 %

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	216	228	94,7
2008	139	191	72,8
2009	136	177	76,8
2010	135	182	74,2
2011	135	181	74,6
2012	144	210	68,6
2013	127	174	72,9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, a település elöregedő.

Bár Gulács település öregedési indexe szerint fiatalos népességszerkezetű, mégis úgy értékeljük, hogy tapasztalataink szerint elöregedő, melynek oka elsősorban, hogy a fiatalabb és a gyermekes családok elköltöztek az utóbbi időben, illetve a születések száma alacsony.

Részben az idősek, részben a jelentős lakossági csoportot képező hátrányos helyzetű személyek sorsa miatt is a szociálpolitika szempontjából kiemelt jelentőségű értékekként kerültek megfogalmazásra a szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata alkalmával az alábbiak:

- szociális biztonság – ne forduljon elő, hogy a szükséget szenvedők ellátás nélkül maradjanak,
- differenciált, az egyén szükségleteihez igazodó ellátás,
- az ellátások, szolgáltatások „kliensközeli" biztosítása,
- a társadalmi beilleszkedés, integráció erősítése,
- hatékony és minőségi szolgáltatások biztosítása.

Az önkormányzat érdeke, hogy a rendelkezésre álló gazdasági erőforrások minél hatékonyabban kerüljenek felhasználásra, az ellátórendszer költséghatékonyan működjön.

Településünkön az elmúlt évtizedben nagyon sokan elköltöztek, 2008-ban az elvándorlás számottevően emelkedett. Annak ellenére, hogy több évben is negatív az egyenleg, településünk továbbra is vonzó az itt maradók és az itt letelepedni kívánok számára

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2007	41	47	-6
2008	25	60	-35
2009	31	38	-7
2010	36	35	1
2011	16	15	1
2012	36	42	-6
2013	18	33	-15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön az éves halálozások száma évről-évre hasonlóan magas. Ebből is világosan látszik, hogy a kedvezőtlen népesedési folyamat megállítására hathatós intézkedésekre van szükség.

Évtizedek alatt a település lakosságszáma több száz fővel csökkent, ez a jelentős népességfogyás az alábbi helyzettel járt együtt:

- időskorúak száma rendkívül magas,
- az egyszemélyes háztartások aránya magas,
- az egyszülős családok aránya magas,
- magas azon családok aránya, ahol egy kereső sincsen.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2007	9	13	-4
2008	18	14	4
2009	6	13	-7
2010	8	10	- 2
2011	18	8	10
2012	6	22	-16
2013	16	20	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az önkormányzatunk céljai között szerepel megfelelni a helyi lakosok igényeinek. Fontosnak tartjuk, hogy az itt élő emberek éppúgy, mint az idelátogató vendégek tájékozódhassanak, információt kapjanak településünk mindennapjairól.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossággal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és a szegregációmentesség.

A Programnak a településen élőhátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Gulács Község Önkormányzatának célja, hogy Gulács olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Gulács Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

a) az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
b) a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
c) a diszkriminációmentességet,

d) a szegregációmentességet,
e) a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket,

A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

a Település bemutatása fejezetben szereplő táblázatok (1, 2, 3, 4, 5, számú táblázatok) adatai frissítésre kerültek a 2013-as adatokkal.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőség biztosítása a kormány, az állam, az önkormányzatok és intézményeik feladata. Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:
Az EBktv. 35. §alapján a települési önkormányzat – a Programban meghatározott célokkal összhangban – a helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyben elemzi az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét, feltárja a problémákat, olyan intézkedési tervet dolgoz ki, melyben kiemelt feladatokat határoz meg mélyszegénységben élők és a romák, a gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyi szintű esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében.

A program hosszú távú célja tehát az életminőség javítása, amely a helyi gazdaság versenyképességének fokozásával, a helyi foglalkoztatás fenntartható biztosításával, foglalkoztatási szint emelésével, illetve a nem anyagi jellegű életfeltételek javításával érhető el.
A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.
A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe veszi.

Az önkormányzat jelenleg érvényben lévő, esélyegyenlőségi célcsoportok tagjait érintő helyi rendeletei és azok helyi ellátásai az alábbiak:

4/2003.(II.15.) A helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről

7/2009.(Vi.01.) Gyermekvédelem helyi szabályairól

4/2009.(IV.30.) A szociális igazgatásról és szociális ellátások

7/2004.(V.5.) A közterületek tisztántartásáról és a települési szilárdhulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A 2015. március 1. napján hatályba lépő jogszabály módosítások eredményeképpen a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere jelentős mértékben átalakult.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következőek:

- **aktív korúak ellátása**
- **időskorúak járadéka**
- **ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj)**
- **közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)**
- **egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság**

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás, melynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

A fentiek alapján Gulács Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. február 16. napján elfogadta A szociális ellátásokról szóló 3/2015.(III.01.) számú önkormányzati rendeletét.

A települési önkormányzat Képviselő-testülete a következő pénzbeli ellátásokat, melyek természetben is nyújthatóak:

- **települési támogatás gyógyszersegély igénybevételére**
- **települési temetési támogatás**
- **rendkívüli települési támogatás**
- **települési lakhatási támogatás**

valamint jellegükből fakadóan természetben:

- **köztemetés**

személyes gondoskodást nyújtó ellátásként:

- **szociális étkeztetést,**
- **szociális étkeztetést házhoz szállítással,**
- **házi segítségnyújtást,**
- **családsegítést biztosít.**

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Településfejlesztési koncepció *- az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.*

□□***Településrendezési terv*** *– Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.*

□□***Településszerkezeti terv*** *- Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és*

elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia.

***Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati Képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a Képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.*

□□***Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.*

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás (BEREGTÖT) a beregi térség 27 települési önkormányzatának társulása. A célcsoportok gondjai szinte minden önkormányzatnál hasonlóak. Társulási szinten működik az orvosi ügyelet és a gyermekjóléti szolgálat.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Társulási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Programja mind a 27 település esélyegyenlőségi törekvéseit tartalmazza.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer -, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem voltak elérhetőek, illetve a 2011. évi népszámlálás adatainak a teljes körű feldolgozása sem történt meg, így több adatot a 2001. évi alapján lehetett csak elérni. Az első felülvizsgálat alkalmával javítani szükséges ezeket.
Az etnikai hovatartozást is tartalmazó kérdések kitöltésénél az adathiány egyik oka, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában nem áll módjában az önkormányzatnak adatokat gyűjteni és tárolni.

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca": a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

E társadalmi csoporthoz tartozók bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Többnyire munkanélküliek, illetve alkalmi munkából származó jövedelem a megélhetés forrása.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a roma származásúak. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó deprimáltság, később motiválatlanság, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, arány

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültség feloldását, valamint az álláskeresők támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15.§-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásban történő bevonását.
A helyi önkormányzat Flt. 8.§-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,

Szabolcs –Szatmár-Bereg megyében a munkanélküliségi rátát tekintve Vásárosnamény kistérségben a munkanélküliség kiemelten magasabb. Ez Gulácson is fokozottan jelentkező gond. A rendszerváltás után a településen több termelő egység (szövetkezet) szűnt meg. A szakképesítéssel nem rendelkező emberek elhelyezkedési esélyei a nullával lettek egyenlőek. Az évek múlásával, életkoruk előre haladásával sokaknak a mai napig is csak a különböző segélyezési formák, alkalmi munkák biztosítanak szerény megélhetést.
A vásárosnaményi térségben olyan nagyobb mértékű tervezett beruházásról, potenciális munkalehetőségről, amely a mélyszegénységben élők és a romák számára kínálna lehetőségeket, nincs információnk.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) és a Mötv. –ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi és az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2007	290	334	624	57	20	83	25	140	22
2008	267	323	590	56	21	92	28	148	25
2009	264	278	542	47	18	87	31	134	25
2010	266	323	589	48	18	107	33	155	26
2011	278	324	602	14	5	35	11	48	8
2012	291	346	637	21	7	34	10	55	9
2013	296	346	642	30	10	51	15	81	13

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat – Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint								
		2007	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**fő**	**140**	**148**	**134**	**155**	**49**	**53**	**81**
20 éves és fiatalabb	fő	9	8	8	8	1	3	3
	%	6,4%	5,8%	6,0%	5,2%	2,0%	17,6	3,7
21-25 év	fő	23	25	22	15	3	12	17
	%	16,4%	18,1%	16,4%	9,7%	6,1%	4,4	20,9 %
26-30 év	fő	18	17	14	22	12	8	13
	%	12,9%	12,3%	10,4%	14,2%	24,5%	6,6	16 %
31-35 év	fő	29	25	23	23	9	6	9
	%	20,7%	18,1%	17,2%	14,8%	18,4%	8,8	11 %
36-40 év	fő	23	23	20	32	6	6	9
	%	16,4	15,5%	14,9%	20,6%	12,2%	8,8	11 %
41-45 év	fő	12	20	12	17	4	3	12
	%	8,6%	14,5%	9,0%	11,0%	8,2%	17,6	14,8 %
46-50 év	fő	18	17	20	21	6	5	10
	%	12,9%	12,3%	14,9%	13,5%	12,2%	10,6	12,3 %
51-55 év	fő	7	6	9	11	5	6	4
	%	5%	4,3%	6,7%	7,1%	10,2%	8,8	4,9 %
56-60 év	fő	1	7	6	5	3	4	3
	%	0,7%	5,1%	4,5%	3,2%	6,1%	13,2	3,7 %
61 év felett	fő	0	0	0	1	0	0	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0	1,2 %

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2007	57	83	140	34	35	69	59,6%	42,2%	49,3%
2008	56	92	148	33	50	83	58,9%	54,3%	56,1%
2009	47	87	134	23	30	53	48,9%	34,5%	39,6%
2010	48	107	155	26	46	72	54,2%	43,0%	46,5%
2011	14	35	49	5	7	12	35,7%	20,0%	24,5%
2012	43	63	106	34	35	69	79	56	65
2013	30	51	81	15	22	37	50 %	43 %	45,6 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	72	90	162	10	14	6	7	16	10
2009	70	87	157	6	9	7	8	13	8
2010	67	81	148	5	7	7	9	12	8
2011	62	88	150	1	2	1	1	2	1
2012	83	89	181	9	11	11	12	20	11
2013	74	90	164	3	4	7	8	10	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

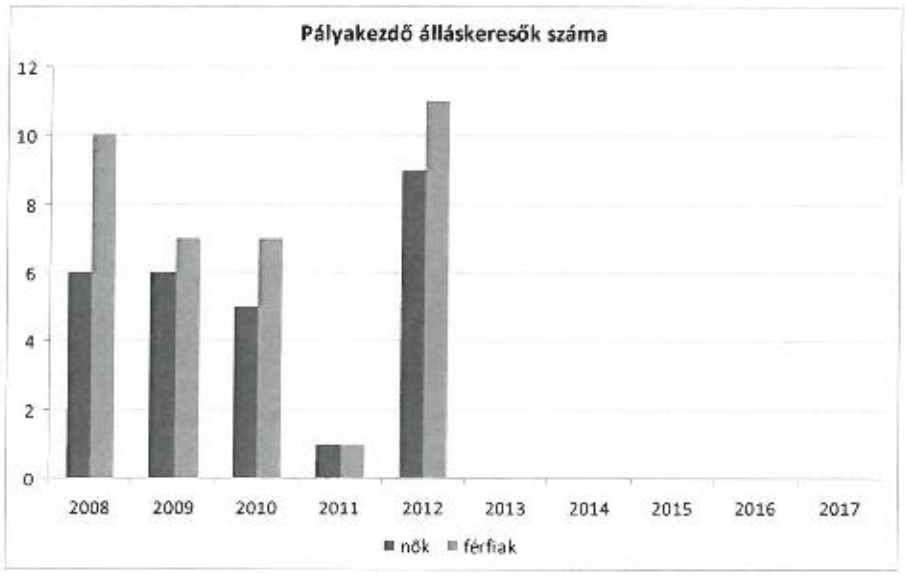

A táblázat egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. A pályakezdők elhelyezkedési esélye a településen igen nagy gondot jelent, mert helyben kevés a munkahely.

Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	738	386	352	556	257	299	182	24,7%	129	33,4%	53	15,1%
2011	761	378	383	630	303	327	131	17,2 %	75	19,8 %	55	14,3 %

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma első látásra azért tűnik magasnak, mert 2011. évben az idősebb korosztályból sokan éltek még, akik 6 elemi, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeztek.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2007	140	12	8,6%	62	44,3%	66	47,1%
2008	148	13	8,8%	64	43,2%	71	48,0%
2009	134	10	7,5%	55	41,0%	69	51,5%
2010	155	11	7,1%	63	40,6%	81	52,3%
2011	49	4	8,2%	19	38,8%	26	53,1%
2012	59	8	13,5%	51	86,4%	0	0
2013	81	1	1,2%	29	35,8%	51	62,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen elsősorban az Önkormányzat és intézményei kötik magasabb iskolai végzettséghez a munkaköröket. Néhány vállalkozó foglalkoztat még magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőket.

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, erre igény sincs.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás jelentős szerepet játszik az erős munkanélküliséggel sújtott beregi térségben is. Sokak számára ez az egyetlen lehetőség a munkához jutásra. Sajnos, ez nem oldja meg a tervezhetőség problémáját! Néhány hónapig tartó közmunkára nem lehet teljes életeket alapozni. Önkormányzatunk részt vesz a Startmunka programban, s minden lehetőségre pályázatot nyújtunk be annak érdekében, hogy minél több ember részére tudjunk munkát biztosítani.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A Munkahelyteremtés elősegítése érdekében az önkormányzat:
- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahely bővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális hátteret kiépíteni.
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával.
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít.
- Közös pályázati programokban vesz részt a magánszektor résztvevőivel foglalkoztatás elősegítése érdekében.
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi szervekkel.

A helyi vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása azért is fontos feladat, mivel a vállalkozások a település fejlődését is segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot. Lehetőséget kell biztosítani kisebb termelő- szolgáltatóüzemek és kereskedelmi egységek betelepülésére.

A helyi adók esetében a Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.
A helyi adóztatás során a Képviselő-testület minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket. Adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról,az adórendelt módosításokról.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

A fiatalok foglalkoztatása önkormányzati feladattá vált. A fiatal álláskeresők számára a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Járási Kirendeltségei kínálnak lehetőségeket.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok).

A munkaügyi szolgáltatások mellett Vásárosnaményban a Projekt Oktatási és Szolgáltató Kft biztosít felnőttképzési lehetőségeket, illetve az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közfoglalkoztatásnál a mélyszegényben élők és romák ugyanúgy esélyt kapnak az intézményekben történő foglalkoztatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A szociális biztonság megteremtésére törekszik az önkormányzat. Hátrányos megkülönböztetés az önkormányzati foglalkoztatásban nem történt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétévente kellett.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2007	624	125	10,1%
2008	590	107	18,1%
2009	542	16	3%
2010	589	11	2%
2011	602	10	1,7%
2012	637	0	0%
2013	642	1	0,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek szám magasabb, mint az ellátottak száma.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2007	140	7	5%
2008	148	5	3,4%

2009	134	7	5,2%
2010	155	7	4,5%
2011	149	3	2,0%
2012	55	0	0
2013	81	1	1,2 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Visszatérő jelenségként mutatkozik, hogy a településen élők körében állandó és stagnáló a munkanélküliség.

.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek szá

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikt helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatás
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
007	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
008	107	18,14	n.a.	n.a.	0	0
009	16	2,95	n.a.	n.a.	0	0
010	11	1,87	71	45,8	0	0
011	10	1,66	137	91,9	0	0
012	76	10,5	56	75	1	0
013	7	1,0	62	76,5	0	0

rrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személy kaphat, aki nem rendelkezik rendszeres megélhetést biztosító jövedelemmel. Foglalkozást helyettesítő támogatást álláskereső kaphat. Bérpótló juttatásra (2011.január 1-től) , illetve foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (2011. szeptember 1-től) az jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban részesült. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni, mert 2012. január 1.től csak annak folyósítható ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt (vagy 30 nap közérdekű önkéntes munkát) tud igazolni. Az önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy a juttatásban részesülő lakókörnyezetét tartsa rendben.

A pénzbeli ellátások során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	54
2009	282
2010	252
2011	77
2012	57
2013	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2007	n.a.
2008	11
2009	9
2010	21
2011	10
2012	13
2013	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.
A gulácsi lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A 341 házból kb. 20 üresen áll. A lakók kihalnak, az örökösök értékesíteni szeretné. Ez elég nehézkes, annak ellenére, hogy az ingatlan árak nagyon alacsonyak. A régóta üresen álló házak elhanyagoltak. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság, szociális bérlakás nincs.

a) bérlakás-állomány

Önkormányzat 4 önkormányzati lakással rendelkezik, melyet intézményeinél dolgozók számára ad bérbe.

b) szociális lakhatás

Szociális alapon bérbe adható lakásokra egyre több igény jelentkezik, de nincs ilyen a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság a településen nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2007	173	0
2008	167	0
2009	165	0
2010	176	0
2011	206	0
2012	215	0
2013	185	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatban szereplők elsősorban hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, több gyermekes családok. A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendeletet az önkormányzat.

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Tapasztalat hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek, a minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés a település egészén egyformán biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A lakóhelyi szegregáció közül a romák és a mélyszegények szegregációja fordul elő a településen. Az ott élők alapvetően helyben maradtak, a 2001. évi árvízi helyreállítást követően azonban ingatlanjaik felújításra, újjáépítésre kerültek, így az egyik fontos elemévé a visszacsúszás megakadályozására kell törekedni.
Klasszikus értelemben vett „Cigánytelepek", vagy magas bűnözéssel sújtott slumosodott területi egységek nincsenek, de a Honvéd, Petőfi utcák valamint a Szabadság utca Tivadar felé vezető vége teljes mértékben cigány családok által lakott.
Gulács problematikája sokkal inkább a személyi kiábrándultságból, elvándorlásból, valamint az országos átlaghoz képest alacsony jövedelmi viszonyokból táplálkozik. Települési infrastruktúra szempontjából elmondható, hogy általánosságban véve a lakosság tejesen ellátott, vagy jelenleg van folyamatban a kiépítés.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A Honvéd, Petőfi utcákban valamint a Szabadság utca Tivadar felé vezető végén megközelítőleg kb. 35-40 roma család lakhat, akik mélyszegénységben élnek. Fokozott figyelmet igényel ezen utcákban élők helyzete, mivel az önkormányzat célja a szegregáció felszámolása, elkerülése. A mélyszegénységi szegregáció megállapítása további kutatást igényel.
Igen jelentősen mutatkoznak meg a településrészek közötti különbségek az alacsony komfortfokozatú lakások tekintetében.
A település infrastrukturális helyzetével kapcsolatban a következő megállapításokat tehetjük:

- A **vezetékes víz, elektromos áram** a település minden részén elérhető szolgáltatásként van jelen. jelent. A kisfeszültségű **elektromos hálózat** kiépítettsége 100 %-os. A **közvilágítás** teljesen kiépített.
- A **gázhálózat** kiépített.
- Egyelőre nem rendelkezik a település minden területe **pormentes utakkal**. Az önkormányzat figyelmet fordít az aszfaltozott utak hosszának gyarapítására. A **járdák kiépítettsége** hiányos.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

- **Törekvő rétegek** integrációs lehetőségeinek elősegítése. A szegregált területen élők számára a pozitív példakép megteremtése nagymértékben hozzájárulhat az érintettek társadalmi integrációjához, valamint pozitív attitűdök kialakulásához egyaránt a kisebbségi és többségi társadalom képviselőiben. Az önkormányzat az intézkedést folyamatos programként kezeli.

  A kitűzött célok megvalósításának egyik alapja a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, amelynek közreműködésével lehetőség nyílik a gyermekjóléti és szociális alapellátások

megerősítésére és fejlesztésére. Az önkormányzat a pályázati lehetőségek kihasználásával, valamint pályázaton kívül is megtesz mindent a helyi családsegítés személyi és infrastrukturális problémáinak oldására.
Minden télen indul tűzifa akció, jellemzően roma családok számára.

- **Kiemelt egészségügyi figyelem, szűrési, megelőzési programok, tájékoztatás és kommunikáció.** Kiemelten szükséges odafigyelni a veszélyeztetett gyermek korosztály testi és pszichés fejlődésére az egészséges életmód alapvető feltételeinek biztosítására. A 60 évesnél idősebbek alacsony aránya részben a területen jellemző alacsony átlagéletkorra, másrészt az egészségtelen életmódra hívja fel a figyelmet. Első lépésként szűrni és mérsékelni szükséges mindazokat a körülményeket, melyek legjellemzőbb módon hozzájárulnak e problémák kialakulásához és tartós fennmaradásához.
A gyermekjóléti szolgálat a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárása, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerése érdekében észlelő és jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében esetmegbeszéléseket, két havonta szakmaközi megbeszéléseket tartanak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

- *háziorvosi ellátás,*
- *fogorvosi alapellátás*
- *alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás*
- *védőnői ellátás*
- *iskola- és ifjúsági orvosi ellátás.*

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0

2012	1	0	0
2013	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2007	0	7298	0	0
2008	0	9 445	0	0
2009	0	9634	0	0
2010	0	10921	0	0
2011	0	9200	0	0
2012	0	n.a.	0	0
2013				

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

A települési önkormányzat Képviselő-testülete, a település lakosságszámára tekintettel felnőtt alapellátási körzetet, egy védőnői körzetet alakított ki, melyet vállalkozó háziorvos lát el. A fogorvosi alapellátás egy körzetben történik, melyet szintén vállalkozó orvos lát el .

A táblázatból megállapítható, hogy a háziorvos által ellátott esetek száma igen magas.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A évenkénti kötelező tüdőszűrés ezidáig a településen biztosított volt, a koragyermekkori kötelező szűréseket Vásárosnaményban végzik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a településen nem, hanem megyei szinten biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést az iskola konyhája végzi, mely helyben termelt zöldségeket és gyümölcs alapanyagokat használ fel.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés az iskola tornapályáján biztosított, jellemzően rendszeres sportprogramok a településen nincsenek. Sportpálya kialakítására az önkormányzat területet tud biztosítani, a megvalósításához pályázati forrás szükséges.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat fenntartása alatt működő Gondozási Központ az idősek nappali ellátását, napközbeni étkeztetését látja el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szolgáltatásokat igénylők hátrányos megkülönböztetés nélkül vehetik igénybe

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az intézményhálózat a szolgáltatásokat biztosítja minden igénybevevő részére

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Gulács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a Képviselő-testületet illetik meg. A Képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a Képviselő-testület és szervei: a polgármester, a Képviselő-testület bizottságai, a közös önkormányzati hivatal látja el. A Képviselő-testület tagjainak száma 5 fő. A Képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt, rendkívüli és ünnepi ülést tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak.
Igény szerint a civil szervezetek rendszeres üléseinek, próbáinak a településrészeken található művelődési ház ad otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok akiknek otthonában nincs internet hozzáférés az önkormányzatnál vehetik igénybe ezt a segítséget.

A helyi lakosok a Gulács Tükör önkormányzati lapból, az önkormányzat honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Gulács községben nem alakult ki etnikai konfliktus. A lakónépesség békés együttélése, közösségi támogatása jellemzi a települést.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Minden évben megrendezésre kerül a Falunap. A szervezésben és lebonyolításában a civil szervezetek és az önkéntesek aktívan részt vesznek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A településen 2014 októbere óta ismét működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliek száma magas	Munkahelyteremtés, közfoglalkoztatás, képzések, átképzések, tájékoztatás
Öröklődik a hátrányos helyzet	Felzárkóztatás, fejlesztés, ösztöndíjak, tanácsadás, felvilágosítás
Magas az alacsony iskolai végzettségűek száma a munkanélküliek között	tájékoztatás, képzések, start munkaprogram, őstermelőként való bevonás
Nő a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	közfoglalkoztatás, őstermelők, őstermelői piac, önellátásra való beállás
Alacsony az aktív korú lakosságon belül a foglalkoztatottak aránya	közfoglalkoztatási pályázatok sikeres megvalósítása
Magas a településen az üres lakások száma	A helyi épített örökség megmentése önkéntes tevékenységgel
Szegregációból eredő hátrányok csökkentése és kompenzálása	komplex program kidolgozása, mely az érintettek hátrányainak csökkenése, esélyegyenlőségi feltételeik javulása, amely a

	programban szereplő szolgáltatások igénybevételével mérhető
Nincs megfelelő sportpálya a településen	Pályázati forrásból sportpálya és hozzá kapcsolódó kiszolgáló épület létrehozása

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A 3. fejezet 3.2. a), b), 3.3., 3.4. c), 3.6. a) pontjaiban szereplő táblázatok frissítésre kerültek a 2013-as adatokkal.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása,
demográfiai trendek stb.

Az Alkotmány XV. cikke rögzíti, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. A XVI. cikk e gondolatot továbbfolytatva rögzíti és kimondja, hogy Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását. A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni. E szemlélettel kíván az önkormányzat , az egyház és helyi civil szervezetek e munkában részt venni.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját

alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2007	n.a.	n.a.	n.a.
2008	0	n.a.	1
2009	0	n.a.	7
2010	4	n.a.	6
2011	1	n.a.	1
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	0	0	0

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgálat feladata. Cél az, hogy a gyermek a családi környezetben maradjon mindaddig míg lehetséges. A szülők felelősségérzete a táblázat adataiból is látható jelentősen javult. A korábbi években inkább iskolai hiányzás miatt vált szükségessé a védelembevétel, jelenleg már a családok megélhetése.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma

2007	193	0	0	0	0
2008	193	0	0	0	0
2009	196	0	0	0	0
2010	199	0	0	0	0
2011	206	0	0	0	0
2012	na	na	0	0	0
2013	64	n.a.	1	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatok alapján megállapítható, hogy öt év távlatában , hogy változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összeg és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy olyan helyzetbe kerül. A táblázatból jól látható, hogy számuk emelkedik, mely a munkanélküliség következménye is.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki megfelel a törvényben foglalt feltételeknek. *Ilyen ellátás a vizsgált időszakban nem került megállapításra.*

Óvodáztatási támogatás

A 2012. évben hatályban lévő jogszabályi rendelkezések szerint a települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll óvodáztatási támogatás állapítható meg.

Az óvodáztatási támogatás további feltétele, hogy a gyermek felett szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Óvodáztatási támogatásban 2012-ben 17 gyermek részesült egy illetve két alkalommal, *melyet a központi költségvetés 100 %-ban finanszírozott.*

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat Képviselő-testülete a gyermeket rendeletében meghatározott rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendelet betegség, kórházi ápolás, valamelyik szülő betegsége, valamelyik szülő munkanélkülivé válása miatt felmerült többletkiadás esetén biztosítja a juttatást.

A vizsgált időszakban nem került sor rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítására.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az önkormányzat pénzügyi forrásainak ismeretében igyekszik a gyermekek ingyenes étkeztetést biztosítani pályázati lehetőségek bevonásával. A nyári étkeztetést igénylők száma megegyezik az óvodai és iskolai étkezésben résztvevők számával.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településünkön magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen ezen részén élő gyermekek részére az infrastuktura ugyanúgy biztosított, mint a településen élő többi gyermek számára.

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek igénybe veszik az óvoda ellátást. A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók száma jelentős.

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátásba. A tanulási, hiányzási problémákat a gyermekvédelmi jelzőrendszer segíti.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves beszámolók alapján megfigyelhetjük, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek. A

szociális helyzetből adódó veszélyezettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába. A család szétesése a gyermek számára veszteség. A személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek. Az elhanyagolás, bántalmazás, a szeretet hiánya testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is jelentkezik.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	44
2009	1	36
2010	1	44
2011	1	51
2012	1	n.a.
2013	1	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az iskola-egészségügyi ellátás keretében.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2007	0	7298	0	0
2008	0	9445	0	0
2009	0	9634	0	0
2010	0	10921	0	0
2011	0	9200	0	0
2012	0	n.a.	0	0

2013	0	8572	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen jelentkező igényeket a Vásárosnaményi Pedagógiai Szakszolgálat látja el.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A törvénymódosítás alapján 2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag egy szolgáltató (a család – és gyermekjóléti szolgálat) keretében működtethető, mely a Tarpai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó önkormányzatok.

A gyermekjóléti szolgálat célja:

Annak elősegítése, hogy a gyermek ellátása, nevelése családi (oltalmat nyújtó) környezetben történjen és megelőzze a gyermek kiemelését a családból, valamint megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését zavarják, vagy meggátolják. Segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejlesztéséhez.

A gyermekjóléti szolgálat feladata:

- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- a gyermek testi- lelki egészségének, családban nevelésének elősegítése,
- a családból kiemelt gyermek zökkenőmentes visszahelyezése az otthonába,
- tájékoztatni a gyermeket, ill. a szülőt azokról a társadalmi normákról, jogokról, kötelességekről, amelyek összefüggésben állnak a gyermekek testi-, lelki-, értelmi fejlődésével,
- a támogatáshoz való hozzájutás segítése keretében a gyermekjóléti szolgálat felkészíti a családot a támogatás igénylésére és célszerű felhasználására,
- segítséget nyújt a gyermek kérelmének előterjesztéséhez,
- szükség esetén felveszi a kapcsolatot az illetékes hatósággal és tájékoztatja a gyermek szükségleteiről,
- minden esetben feladat, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.

Az ellátottak köre:

Gulács település közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező

- magyar állampolgárságú,

- állandó tartózkodásra jogosító személy igazolvánnyal rendelkező bevándorolt,

- a magyar hatóságok által menekültként elismert gyerekek és fiatal felnőttek,

valamint szüleik,

- a nem magyar állampolgárságú gyermek védelme érdekében, ha az intézkedés

elmulasztása a gyermek veszélyeztetettségével vagy elháríthatatlan kárral járna.

e) gyermekvédelem

A feladatot a Vásárosnaményi Járási Hivatal Gyámhivatal és a BEREGTÖT gyermekjóléti szolgálat felügyeli.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen nincs ilyen szolgáltatásra lehetőség. A közeli nagyobb városokban pl:

Vásárosnaményban, Fehérgyarmaton vehető igénybe.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A Képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások biztosítását is. Ennek érdekében pályázati forrás igénybevételével sportpálya kialakítását tervezi megvalósítani.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat minden évben költségvetésének ismeretében dönt a juttatásokról. A jogszabályok által biztosított kedvezményeket a helyi rászorulók részére biztosítja, a nyári gyermekétkeztetési programokban részt vesz.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban járási, önkormányzati és civil érdekképviseleti szervek részéről nem érkezett. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az integrált oktatást, a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	**db**	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 – 17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hó	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

A településen működő óvoda 50 férőhelyes. Az óvodában beíratott gyermekek száma 44 fő. A számokból kitűnik, hogy az önkormányzat eleget tud tenni a 2013. szeptember 1-jén a köznevelési törvényből eredő kötelezettségének, minden óvodás köteles gyermeket el tud helyezni. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosit.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	37	2	40	1	27	0
2009	35	2	50	1	35	0
2010	35	2	50	1	35	0
2011	36	2	50	1	34	0
2012	13	2	50	1	31	0
2013	39	2	50	1	33	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	45	53	98	23	24
2011/2012	47	44	91	22	24
2012/2013	43	40	83	21	25
2013/2014	39	45	84	23	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR,

Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

b) a köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A gyógypedagógus és iskolapszichológusi szolgáltatást szolgáltatási szerződéssel biztosítja az intézmény.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A településen egy oktatási intézmény működik. Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés az intézményben nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen a Wesley János Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Előkészítő Művészetoktatási Intézmény és Kollégium látja el a tanulók oktatását.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az esélyegyenlőségi program segítse hozzá a társulás területén élő tanulókat ahhoz, hogy felkészült, a munkaerőpiacon eséllyel megjelenő szakemberekké váljanak, vagy induljanak el a felsőoktatás felé. Olyan köznevelési esélyegyenlőségi programra van szükség, mely során a közoktatási szolgáltatások oly módon szerveződnek, ami minőségi oktatást eredményez. Cél, hogy megelőzze a hátrányos megkülönböztetést,

és elősegítse azon csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, akik szociális és kulturális hátránnyal indulnak a közoktatás útján.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet fordít minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére. A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket (pl. emelt szintű oktatásban való részvétel, tanórán kívüli foglalkozások).

Működteti a Bursa-Hungarica ösztöndíj rendszert.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma	közfoglalkoztatás, civil szervezetek bekapcsolása a pályázati rendszer kihasználása érdekében
Életpálya biztosítása	civil szervezetekkel való együttműködés

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A 4. fejezet 4.1. a), b), 4.3. a), b), 4.4. a) pontjaiban szereplő táblázatok frissítésre kerültek a 2013-as adatokkal.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Alkotmány XV. cikke kimondja, hogy a nők és férfiak egyenjogúak. A XVII. cikk rögzíti, hogy Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez. Az esélyegyenlőségi problémák , amelyekkel a nők találkozhatnak: az egyenlőtlen családi feladatmegosztása, 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés, pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya, a munkahelyről való hosszabb távolmaradás,

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2007	334	290	na	na	83	57
2008	323	267	na	na	92	56
2009	278	264	na	na	87	47
2010	323	266	na	na	107	48
2011	324	278	na	na	35	14
2012	346	291	n.a.	n.a.	34	21
2013	346	296	n.a.	n.a.	51	30

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. A nők foglalkoztatási aránya közel azonos a férfiakéval. A folyamatos foglalkoztatás érdekében az

Önkormányzat együttműködik a helyi, és környező mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó őstermelőkkel, mikro vállalkozókkal. E program továbbfejlesztés igényel.
Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,

- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,

- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Foglalkoztatásuk igazodik a nem szerint megosztás százalékához.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A mezőgazdasági start mintaprogram keretében el kell érni, hogy a családok önellátóak legyenek, a család részére szükséges zöldség, gyümölcs termelése a kertekben megtörténjen. Középtávú cél, hogy őstermelőkké váljanak,és a felesleget a helyi őstermelői piacon értékesíthetni lehessen.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az önkormányzat a központilag támogatott bért tudja csak biztosítani a foglalkozottak részére.
A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bérkövetelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Hátrányos megkülönböztetés sem az Önkormányzat saját munkavállalói, sem más munkáltatónál foglalkoztatottak esetében nem ismeretes.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsődei és családi napközi szolgáltatás nincs a településen.

Az itt élő családok egyéni módon tudják biztosítani a gyerekek nevelését, gondozását. A településen 50 férőhelyes óvoda működik. Az épület modern és korszerű, a korosztályi sajátosságok figyelembe vételével, jól felszerelt intézményünk.

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2007	1	44	44
2008	1	44	44
2009	1	36	36
2010	1	44	44
2011	1	51	51
2012	1	n.a	n.a.
2013	1	46	n.a.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Községünkben nem valósul meg a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei szolgáltatás.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik

meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A településen 1 fő védőnő látja el a családtervezési, illetve anya- és gyermekgondozás feladatait.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszakról nincs adat a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordul elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. A település viszonylag kis létszámú, szinte mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderülne. Természetesem a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tennie.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	na	na	na
2009	na	na	na
2010	na	na	na
2011	na	na	na
2012	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik, legközelebb (70 km) Nyíregyházán találhatók meg a fenti intézmények.

A helyi információk szerint erre még nem volt szükség az elmúlt öt évben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen működik egy olyan szervezet, melyet nők hoztak létre, Nőszövetségként működik, de nem hivatalos formában.

Az önkormányzati Képviselő-testület 5 tagja közül kettő nő, a polgármester nő.Az önkormányzati hivatal dolgozói közül egy férfi,a többi nő. A rendezvények szervezésében és lebonyolításában , többségében nők vesznek részt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más"- tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatának központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, színházi előadások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálok, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony végzettségű , sokgyermekes anyák száma magas	őstermelő rendszer fejlesztése , bedolgozási rendszer kidolgozása
pályakezdő fiatalok szakmai tapasztalat szerzése	nyári munkahelyek biztosítása pályázat útján

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

Az 5. fejezet 5.1. a), 5.3. pontjaiban szereplő táblázatok frissítésre kerültek a 2013-as adatokkal.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A településen működik az Együtt Egymásért Egyesület, melynek tagjai idős emberek. Az egyesület tevékenyen részt vesz a település közösségi életében, illetve képviseli településünket más falvak-városok rendezvényein,nyugdíjas találkozóin.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A községben jelentős az egyedül élő idős emberek száma, akiknek családja legtöbb esetben távol él. A településen az idősek nappali ellátására szakosodott gondozási központ működik.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön az egyedül élő idősek aránya igen magas.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:
– növekszik az átlagéletkor,
– magasabb a középkorúak halandósága,
– nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában elsődleges célcsoportot képeznek a mai idősebb generáció tagjai. Rá kell azonban mutatni, hogy az aktív időskor lényege éppen a generációk közötti szerves kapcsolatban és kölcsönös támogatásban rejlik. Így a középkorú és a fiatalabb generációk számára sem közömbös az idősek aktivitása, életminősége, a saját majdani időskoruk lehetőségei.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2007	126	180	306
2008	127	171	298
2009	126	166	292

2010	120	158	278
2011	120	153	273
2012	126	180	306
2013	100	144	244

Forrás: TeIR, KSH Tstar

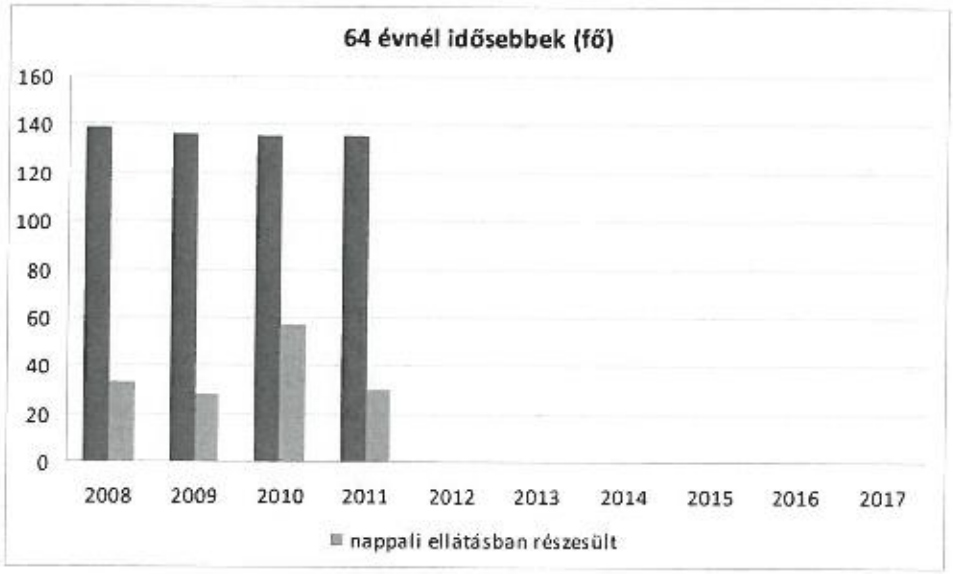

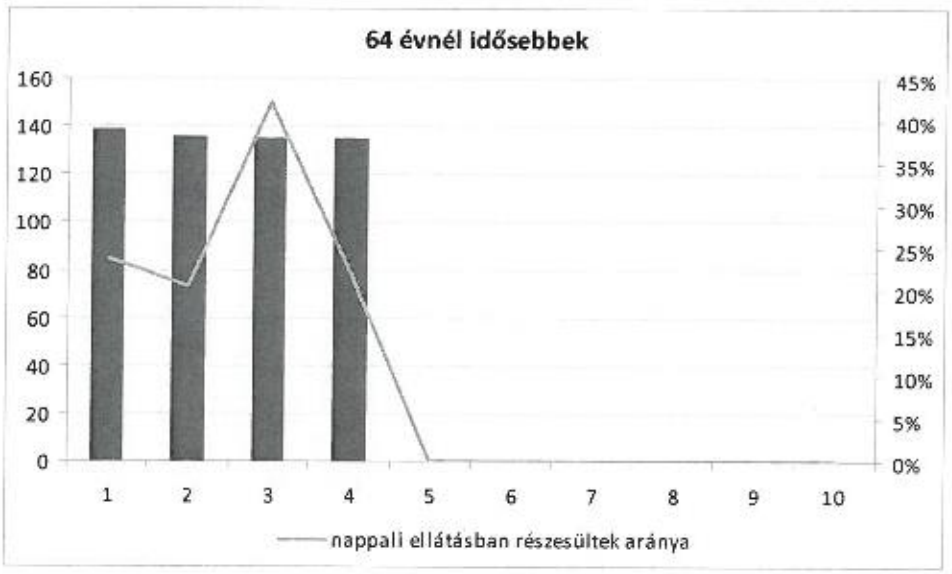

2011 májusától két TÁMOP program (TÁMOP 1.1.2. és TÁMOP 1.1.4) keretein belül a Nemzetgazdasági Minisztérium kiemelt támogatást biztosít a munkaerő-piaci hátránnyal küzdő munkavállalóknak, köztük kiemelten az 50 év felettieknek. A TÁMOP 1.1.2 kiemelt projekt a konvergencia régiókra, a TÁMOP 1.1.4 projekt a Közép-Magyarországi régióra terjed ki. A

TÁMOP 1.1.2 kiemelt projektként történő indításáról, majd a program keretemeléséről a 2011-13. évi TÁMOP akciótervek módosításával a Kormány döntött. A programok keretében 2011-2015 között, megközelítőleg 95 ezer hátrányos helyzetű álláskereső foglalkoztatásának javítására kerül sor. A két programra rendelkezésre álló forrás összesen 91 Mrd Ft (a TÁMOP 1.1.2. program akciótervi emelt kerete 86 Mrd Ft). A projekt célja az álláskereső és inaktív emberek munkaerő-piacra történő beilleszkedésének elősegítése a munkáltatóknak és a leendő munkavállalóknak nyújtott támogatásokon keresztül.

A projekteknek hat célcsoportja van: az alacsony iskolai végzettségűek vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, a pályakezdők, a gyed/gyes után visszatérők, a bérpótló juttatásban részesülők, a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek és az ötven év felettiek. Közülük is kiemelten kezeli a projekt az ötven év felettiek csoportját, akik javára speciális, a munkáltatókat foglalkoztatásra ösztönző támogatási konstrukciót dolgoztak ki:

- Ha egy munkáltató ötven éven felülit szeretne a szakmájában, vagy betanított, segédmunkásként foglalkoztatni, akkor egy éves időtartamban támogatást nyújtanak. Az első négy hónapban vállalják a munkabér és járulékai 100 százalékos megtérítését, maximum a minimálbér kétszerese és annak járulékai erejéig. A második négy hónapban a munkabért és járulékait legfeljebb ötven százalékos mértékben, maximum a minimálbér kétszerese és annak járulékai erejéig vállalják át. Az utolsó négy hónapban a munkaadókat terhelő járulékokat lehet támogatni.
- A bértámogatás mellett az ötven évesnél idősebb munkavállalók elhelyezkedési esélyeket növelő képzésben is részesülhetnek.
- Mind a képzés, mind a foglalkoztatás ideje alatt mentor segíti a munkavállalót.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Idősügyi Nemzeti Stratégia

A 2009-ben elfogadott Idősügyi Nemzeti Stratégia (81/2009. (X.6.) OGY határozat) az aktív idősödés elveivel összhangban készült el. Ezt maga a dokumentum is leszögezi, külön kitérve a WHO 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapdokumentumára, melynek címe az Aktív Idősödés (Active Ageing – Policy Framework). Ez utóbbi dokumentum azért jelentett igazi áttörést, mert először gondolkodik az idős emberről a maga emberi teljességében, figyel az emberi élet kiteljesedésére, és nem szűkíti le a szociális és egészségügyi vonatkozásokra.

Egészségügy, egészséges életmód, sport

A Semmelweis Tervben és a Nemzeti Népegészségügyi Programban rögzítésre került a folyamatosan növekvő számú idős lakosság életminőségének javítása:

- szemléletváltás az időskort illetően: az időskor értékes, aktív életszakasz,
- az egészségügyi ellátórendszer idősbaráttá tétele,
- az idősek bevonása a helyi közösségek életébe, az egészségfejlesztés különböző formáinak megteremtése (intézmények, programok, tanulási lehetőségek).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A település idős, nyugdíjas emberei a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. A településen kevés a munkalehetőség még a fiatalok számára is, a nyugdíjasok foglalkoztatására nincs lehetőség.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférését biztosítja Gulács Község Önkormányzata, ez az ellátás megfelelő.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2007	144	n.a.	n.a.
2008	139	33	24
2009	136	28	21
2010	135	57	42
2011	135	30	22
2012	131	21	16 %
2013	127	20	15,7 %

Az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrések keretében a rendszeres háziorvosi ellenőrzés, vizsgálat (vérnyomás, vércukor, koleszterin), a védőoltások adása (influenza ellen), illetve a népegészségügyi célú szűrővizsgálatokon (emlő-, méhnyak-, vastagbélszűrés) való részvétel nagyban hozzájárul az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, valamint az egészség megőrzéséhez.

Rövid- és középtávon a daganatos halálozás mérséklésének egyik legígéretesebb stratégiája a népegészségügyi szűrővizsgálat, amely a magukat egészségesnek vélő, tünet és panaszmentes személyek meghatározott időközönként megismételt vizsgálatát jelenti a még rejtett betegség kimutatására alkalmas módszerrel:

- a 45-65 év közötti nők kétévenként végzett emlőszűrése lágyrész-röntgenvizsgálattal (mammográfia),

- a 25-65 közötti nők egyszeri negatív szűrővizsgálata után 3 évenként megismételt, sejtvizsgálatot (citológia) is alkalmazó nőgyógyászati szűrővizsgálata,
- az 50-70 év közötti férfiak és nők kétévenkénti szűrővizsgálata a székletbeli rejtett vér laboratóriumi.

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulók szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra viszonylag kevés az igény, az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon. Ennek igénybevételére ösztönözni kellene az idős lakosságot. A jelenlegi bentlakásos rendszer férőhelyeinek bővítése.

A szociális törvény többféle szolgáltatást tesz elérhetővé idős emberek számára, akik saját otthonukban vagy bentlakásos intézményben élnek. Ezek a szolgáltatók mindig is fontosnak tartották, hogy ellátottaik és a fiatalabb generációk között a kapcsolat fennmaradjon és megerősödjön. A nemzedékek közötti szolidaritás európai éve megerősíti ezen tevékenységüket, és javaslataikkal, tapasztalataikkal segíthetik az évhez kapcsolódó programok kidolgozását és végrehajtását

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2007	1
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	0
2013	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Sztv. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosit ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25.§-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a Művelődési Ház és Könyvtár működtetésével a kulturális és közművelődési szolgáltatást biztosítja.

Az Önkéntesség Európai Évéhez kapcsolódóan 2011-ben a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Oktatásért Felelős Államtitkársága – a Nemzeti Együttműködés Nyilatkozata szellemében – pilot jelleggel pályázatot írt ki a középfokú nevelési–oktatási intézményeknek (TÁRS program), amelynek keretében 148 győztes pályázó valósíthatta meg közösségi szolgálatát 30 órás időkeretben

más szociális, oktatási, illetve egészségügyi intézményekkel együttműködve. Jelen pályázat ennek a pilot projektnek folytatása. Célja, hogy a tevékenységben résztvevő korosztály tagjai (15-23 évesek) a közösségi szolgálat révén tapasztalatot nyerjenek az önkéntes tevékenységről, ezzel tapasztalati úton tanuljanak, s ez segítse őket pályaorientációjuk tekintetében is. A program lehetőséget teremt arra is, hogy a partner szervezetek, fenntartók ismeretet szerezzenek az önkéntesség ezen formájáról, hasznosságáról, jó gyakorlatairól. A kiírásra kerülő program alkalmas a generációk közti kölcsönösségen alapuló kapcsolat fejlesztésére, kialakítására, összhangban a 2012-es uniós év célkitűzéseivel.

A kiírásra kerülő TÁMOP program alkalmas a generációk közti kölcsönösségen alapuló kapcsolat fejlesztésére, kialakítására, összhangban a kampányév célkitűzéseivel. A program keretében a diákok szociális intézményekben, családi körben tudják aktivizálni az idős embereket.

c) idősek informatikai jártassága

A 2011-es európai év munkájához kapcsolódva elkészült a Nemzeti Önkéntességi Stratégia, amelynek egyik célcsoportja az idősek. A stratégia keretében adatgyűjtésre és elemzésekre kerül sor az egyes csoportok, így az idősek vonatkozásában is, ami elősegítheti a megfelelő ösztönző intézkedések tervezését és a meglévő akadályok elhárítását. Az idősebb korosztály egyrészt nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezik, másrészt sokan keresik az aktív elfoglaltság és szabadidő-eltöltés lehetőségeit, így az önkéntességben fontos szerepet játszhatnak.

A kulturális intézmények és a nagyközönség számára elérhető épített örökség szakmai irányítással történő bemutatása és fenntartása (pl. történeti kert fenntartása, rekonstrukciója, graffiti eltávolítása, egy-egy örökséghelyszín vagy helyi értékek megőrzése, helytörténeti gyűjtemények létrehozása-gondozása, helytörténeti körök működtetése) vagy kulturális rendezvények megvalósítása potenciális lehetőségeket rejt az idősebb korosztályok bekapcsolására az önkéntesség jegyében. Önkéntes tevékenység keretében az idősek tudásuk és tapasztalatiak révén nagy segítséget nyújthatnak a civil szervezetek működéséhez is.

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősekre vonatkozó programmal a település nem rendelkezik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
idősellátás szakmai segítése	együttműködés az idős emberek szociális szolgáltatóival
Egészségi problémákkal küzdő idős emberek	Szociális védőháló bővítése

életminősége	
szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás	szállítás, kíséret biztosítása
ember közelibb szolgáltatás , nemzedékek közötti szolidaritás	önkéntes tevékenység lakáson való szolgáltatás biztosítása (internet hozzáférés),
munkaerő-piaci hátránnyal küzdő munkavállalók	TÁMOP program keretében megvalósítható munka
népegészségügyi szűrések, vizsgálatokon való megjelenés	a népegészségügyi szűréseken való hozzáférés segítése

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

A 6. fejezet 6.2. a), 6.3. a, pontjaiban szereplő táblázatok frissítésre kerültek a 2013-as adatokkal.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő személy van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékosságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozott aránya 43,6% , látássérült 14,4%, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5%, egyéb 21,6%.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az önkormányzat őket foglalkoztató részére épületet tud biztosítani.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetése nem jellemző.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények akadálymentesítése szükséges.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése kb 20 % - ban megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településünkön munkahelyek akadálymentesítettsége szintén kb 50 %-ban megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Utak, járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek vannak.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye,) nincs.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Jelenleg nincs erre vonatkozó intézkedés, terv. Azonban az egyéni és közösségi igények megjelenésével figyelmet szükséges erre is szentelni. A megváltozott munkaképességűeknek - a lehetőségek mentén – védett foglalkoztatás szervezése, rehabilitációja jövőbeli szükségletfelmérést igényelne.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
teljes körű akadálymentesítés hiánya	pályázatok akadálymentesítésre
utak, járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek vannak,	pályázatok akadálymentesítésre
mozgáskorlátozott parkolók hiánya	pályázatok akadálymentesítésre

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.

Nőszövetség	rendezvényekben való részvétel
Együtt Egymásért Nyugdíjas Klub	rendezvényekben való részvétel
Horgászegyesület	rendezvényekben való részvétel

Ezek a szervezetek a kulturális, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen. A civil szervezetekkel partneri kapcsolat alakult ki.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A feladatok megvalósítása céljából kistérségi megállapodásokat köt önkormányzatokkal.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen a HEP időpontjában nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen több *civil szervezet* együttműködve azon fáradozik, hogy mind a helyi lakosság számára, mind a községbe érkezők részére olyan közösségi teret teremtsenek meg, mely mindenki számára egyenlő esélyekkel hozzáférhetővé válik.

Közösségi rendezvényeken a civil szektor szervezetei előszeretettel vesznek részt, önkéntes munkájukkal segítik ezen megmozdulások sikerességét.

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük.

Közösségi rendezvényeken a civil szektor szervezetei előszeretettel vesznek részt, önkéntes munkájukkal segítik ezen megmozdulások sikerességét.

- Nőszövetség

- *Horgászegyesület*
- *Együtt Egymásért Nyugdíjas Klub*

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Törekedni kell a For-profit szereplőit bevonására az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A *helyi vállalkozásokkal* kapcsolatos elképzelések megvalósítása azért fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve, illetve közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

Lehetőséget kell biztosítani kisebb termelő- szolgáltatóüzemek és kereskedelmi

egységek betelepülésére.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil

szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program az önkormányzat honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az önkormányzat Képviselő-testülete minden évben közmeghallgatást tart, ahol átfogó értékelést adhat a HEP-et érintő pályázatokról.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliek száma magas	Munkahelyteremtés, közfoglalkoztatás, képzések, átképzések, tájékoztatás
	Öröklődik a hátrányos helyzet	Felzárkóztatás, fejlesztés, ösztöndíjak, tanácsadás, felvilágosítás
	Magas az alacsony iskolai végzettségűek száma a munkanélküliek között	tájékoztatás, képzések, start munkaprogram, őstermelőként való bevonás

	Nő a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma	közfoglalkoztatás, őstermelők, őstermelői piac, önellátásra való beállás
	Alacsony az aktív korú lakosságon belül a foglalkoztatottak aránya	közfoglalkoztatási pályázatok sikeres megvalósítása
	Magas a településen az üres lakások száma	A helyi épített örökség megmentése önkéntes tevékenységgel
	Szegregációból eredő hátrányok csökkentése és kompenzálása	komplex program kidolgozása, mely az érintettek hátrányainak csökkenése, esélyegyenlőségi feltételeik javulása, amely a programban szereplő szolgáltatások igénybevételével mérhető
	Nincs megfelelő sportpálya a településen	Pályázati forrásból sportpálya és hozzá kapcsolódó kiszolgáló épület létrehozása
Gyermekek	magas a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma	közfoglalkoztatás, civil szervezetek bekapcsolása a pályázati rendszer kihasználása érdekében
	Életpálya biztosítása	civil szervezetekkel való együttműködés
Idősek	idősellátás szakmai segítése	együttműködés az idős emberek szociális szolgáltatóival
	Egészségi problémákkal küzdő idős emberek életminősége	Szociális védőháló bővítése , az időseket ellátó intézmény (idősek otthona) férőhely bővítése
	szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás	szállítás, kíséret biztosítása
	ember közelibb szolgáltatás , nemzedékek közötti szolidaritás	önkéntes tevékenység lakáson való szolgáltatás biztosítása (internet hozzáférés),
	munkaerő-piaci hátránnyal küzdő munkavállalók	TÁMOP program keretében megvalósítható munka
	népegészségügyi szűrések, vizsgálatokon való megjelenés	a népegészségügyi szűréseken való részvétel segítése
Nők	alacsony végzettségű , sokgyermekes anyák száma magas	őstermelő rendszer fejlesztése , bedolgozási rendszer kidolgozása
	pályakezdő fiatalok szakmai tapasztalat szerzése	nyári munkahelyek biztosítása pályázat útján
Fogyatékkal élők	teljes körű akadálymentesítés hiánya	pályázatok akadálymentesítésre
	utak, járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek vannak,	pályázatok akadálymentesítésre
	mozgáskorlátozott parkolók hiánya	pályázatok akadálymentesítésre

2. Összegző táblázat

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Tettek mezején Komplex telep program Sportpálya és kiszolgáló épület létesítése Lakossági szolgáltatási központ kialakítása	önkormányzat Munkaügyi központ, vállalkozások, egyház – felelős: polgármester
Gyermekek	Gyermekek mosolyáért Gyermekprogramok	önkormányzat szociális kerekasztal, munkaügyi központ, civil szervezetek - felelős: polgármester
Idősek	Nemzedékek közötti szolidaritás Polgárőrség fejlesztése	önkormányzat, szociális, kulturális intézmények, önkéntesek – felelős: polgármester
Nők	Együtt velünk	önkormányzat munkaügyi központ, civil szervezet, önkéntese k.- felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Komplex akadálymentesítés	önkormányzat vállalkozások, szociális intézmények felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák elfogadják az általános értékrendet.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők segítségünkkel megélhetésük biztosítva legyen.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, támogatását, gondviselő családkép felépítését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek mentális, egészségügyi és szociális ellátására
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén együtt , közösen való feladatok megvalósítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségének megteremtésére

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tettek mezején	Tartós munkanélküliség,	közfoglalkoztatással és a őstermelő rendszerrel a munkanélküliség csökkentése	gazdasági program	közfoglalkoztatás, pályázatok elkészítése, megvalósítása	polgármester	2013-2018	Foglalkoztatottak száma	infrastuktuális feltételek részben adottak, személyi feltétel adott	pályázati támogatástól függő
2	Komplex telep	Szegregációból eredő	az érintettek hátrányaina	gazdasági program	komplex	polgármester	2016	Szolgáltatás	Hazai és	pályázati támogatástó

	program	hátrányok csökkentése és kompenzálása	k csökkenése, esélyegyenlőségi feltételeik javulása,		program kezdeményezése			ok és új munkahelyek száma	Európai Uniós lehívások	1 függő
3	Sportpálya és kiszolgáló épület létesítése	Nincs sportpálya a településen	Sport és szabadidő eltöltési feltételek javítása	gazdasági program	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése.	polgármester	2016	Programok és résztvevők száma	infrastuktuális feltételek részben adottak Hazai és Európai Uniós lehívások	pályázati támogatástó 1 függő
4	Lakossági szolgáltatási központ kialakítása	Nincs megfelelő közösségi tér, sokrétű szolgáltatás	Egy helyen elérhetővé válnak a helyi lakosság számára a fontosabb szolgáltatások	Gazdasági program	Szolgáltatások biztosítása, ennek helyet adó központ kialakítása	polgármester	2015	Szolgáltatások száma, szolgáltatási hely száma	infrastuktuális feltételek részben adottak Hazai és Európai Uniós	pályázati támogatástó 1 függő

									lehívások	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekek mosolyáért	Veszélyeztettség, magas a munkanélküli családban élő gyermekek száma	5 év – 15-%kal csökkenjen a rászorulók száma	Érintett gyermekek szüleinek közfoglalkoztatásba bevonása, más foglalkoztatási formák megkeresése	Közfoglalkoztatás, őstermelői rendszer Szakemberek továbbképzése személyiség fejlesztése, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása a kompetenciák fejlesztése	polgármester, gyermekjóléti szolgálat Nevelési, oktatási intézmények vezetői	2013-2018	résztvevők száma	infrastuktúrális feltételek részében adattak,	pályázati támogatástól függő

					érdekében					
2	Gyermekprogra-mok	Veszélyeztetett ségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.	Szabadidő értelmes, szervezett eltöltése	Gazdasági Program	Szabadidős tevékenység humán és infrastrukturális fejlesztése	polgármester, gyermekjóléti szolgálat Nevelési, oktatási intézmények vezetői	Folyamatos 2013-2018	Résztvevők száma, programok száma	Eu-s források lehívása TÁMOP	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Együtt velünk	alacsony végzettségű, sokgyermekes anyák száma magas, pályakezdő flatalok szakmai tapasztalat szerzése	szükségfelmérés, pályázatok elkészitése		korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok	polgármester, Képviselő-testület	2015	Résztvevők száma	infrastuktúrális feltételek részében adattak, pályázati támogatás	pályázati támogatástól függő
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

1	Nemzedékek között szolidaritás	elmagányosodás,rossz egészségi állapot, programok hiánya	szükségfelmérés, pályázatok , partnerszervezetek bevonása, az elért eredmények értékelése		egyház, civil szervezetek, egészségügyi dolgozók, önkéntesek	polgármester	2015	nő a szolgáltatásokat igénybevevők száma, egészségfejlesztés,	infrastuktúrális feltételek részében adattak	pályázati támogatástól függő
2	Polgárőrség fejlesztése	Idősek biztonságtudata	Társadalmi Együttműködés fejlesztése, dologi és humán fejlesztés		Pályázatos fejlesztések	Polgárőrség vezetője	Folyamatos 2013-2018	Együttműködések száma	Hazai és Eu-s források	Pályázati támogatás függvényében
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Komplex akadálymentesítés	Teljes körű akadálymentesítés hiánya, utak, járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek , mozgáskorl	Á : Akadálymentes környezet R: Középületek akadálymentesítése K: Lakókörnye		egyház, civil szervezetek, egészségügyi dolgozók, önkéntesek	polgármester	2015	nő a szolgáltatásokat igénybevevők száma, egészségfejlesztés,	infrastuktúrális feltételek részében adattak	

		átozott parkolók hiánya	zet akadálymen tesítését szolgáló programok H: Fogyatékkal élők szolgáltatás okhoz való eljutása							

A Kormány 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek valamint a 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezet 31. §-nak eleget téve Gulács község Képviselő-testülete a település helyi esélyegyenlőségi programját áttekintette, majd a felülvizsgálatot követően az alábbiakat módosította:

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága

		esélyegyenlőségi probléma megnevezése							(humán, pénzügyi, technikai)	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tettek mezején	Tartós munkanélküliség,	közfoglalkoztatással és a őstermelő rendszerrel a munkanélküliség csökkentése	gazdasági program	közfoglalkoztatás, pályázatok elkészítése, megvalósítása	polgármester		Foglalkoztatottak száma	infrastuktuális feltételek részben adottak, személyi feltétel adott	pályázati támogatástól függő
2	Komplex telep program	Szegregációból eredő hátrányok csökkentése és kompenzálása	az érintettek hátrányainak csökkenése, esélyegyenlőségi feltételeik javulása,	gazdasági program	komplex program kezdeményezése	polgármester		Szolgáltatások és új munkahelyek száma	Hazai és Európai Uniós lehívások	pályázati támogatástól függő

3	Sportpálya és kiszolgáló épület létesítése	Nincs sportpálya a településen	Sport és szabadidő eltöltési feltételek javítása	gazdasági program	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése.	polgármester		Programok és résztvevők száma	infrastuktuális feltételek részben adottak Hazai és Európai Uniós lehívások	pályázati támogatástól függő
4	Lakossági szolgáltatási központ kialakítása	Nincs megfelelő közösségi tér, sokrétű szolgáltatás	Egy helyen elérhetővé válnak a helyi lakosság számára a fontosabb szolgáltatások	Gazdasági program	Szolgáltatások biztosítása, ennek helyet adó központ kialakítása	polgármester		Szolgáltatások száma, szolgáltatási hely száma	infrastuktuális feltételek részben adottak Hazai és Európai Uniós lehívások	pályázati támogatástól függő
5										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekek mosolyáért	Veszélyeztettség, magas a munkanélküli családban	5 év – 15-%kal csökkenjen a rászorulók	Érintett gyermekek szüleinek közfoglalkoztatásba	Közfoglalkoztatás, őstermelői rendszer Szakembere	polgármester, gyermekjóléti szolgálat		résztvevők száma	infrastuktúrális feltételek részében	pályázati támogatástól függő

		élő gyermekek száma	száma	bevonása, más foglalkoztatási formák megkeresése	k továbbképzése személyiség fejlesztése, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása a kompetenciák fejlesztése érdekében	Nevelési, oktatási intézmények vezetői			adattak,	
2	Gyermekprogra-mok	Veszélyeztetett ségi tényezők kialakulásának	Szabadidő értelmes, szervezett eltöltése	Gazdasági Program	Szabadidős tevékenység humán és infrastrukturális fejlesztése	polgármester, gyermekjóléti szolgálat Nevelési, oktatási		Résztvevők száma, programok száma	Eu-s források lehívása TÁMOP	Pályázati támogatás függvényében fenntartható

		megelőzése, hatásuk enyhítése.				intézmények vezetői				
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Együtt velünk	alacsony végzettségű, sokgyermekes anyák száma magas, pályakezdő flatalok szakmai tapasztalat szerzése	szükségfelmérés, pályázatok elkészitése		korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok	polgármester, Képviselő-testület		Résztvevők száma	infrastuktúrális feltételek részében adattak, pályázati támogatás	pályázati támogatástól függő
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Nemzedékek között szolidaritás	elmagányosodás,rossz egészségi állapot, programok hiánya	szükségfelmérés, pályázatok , partnerszervezetek bevonása, az elért eredmények		egyház, civil szervezetek, egészségügyi dolgozók, önkéntesek	polgármester		nő a szolgáltatásokat igénybevevők száma, egészségfejlesztés,	infrastuktúrális feltételek részében adattak	pályázati támogatástól függő

			értékelése							
2	Polgárőrség fejlesztése	Idősek biztonságtudata	Társadalmi Együttműködés fejlesztése, dologi és humán fejlesztés		Pályázatos fejlesztések	Polgárőrség vezetője		Együttműködések száma	Hazai és Eu-s források	Pályázati támogatás függvényében
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Komplex akadálymentesítés	Teljes körű akadálymentesítés hiánya, utak, járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek, mozgáskorlátozott parkolók hiánya	Á: Akadálymentes környezet R: Középületek akadálymentesítése K: Lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló programok H: Fogyatékkal élők		egyház, civil szervezetek, egészségügyi dolgozók, önkéntesek	polgármester		nő a szolgáltatásokat igénybevevők száma, egészségfejlesztés,	infrastuktúrális feltételek részében adattak	

			szolgáltatás okhoz való eljutása							
Egyéb tervezett intézkedések (több célcsoportot is érintő)										
1.										
2.										
3.										

3. Megvalósítás

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be, és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Munkacsoportot hozunk létre, melynek vezetője a Szociális Bizottság elnöke, tagjai a jegyző, a gondozási központ vezetője.

A HEP Munkacsoport feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település Képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások szükség szerinti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése Képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Munkacsoport ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására a Képviselő-testület számára.

Nyilvánosság

A Helyi Esélyegyenlőségi Program teljes dokumentációja mindenki számára hozzáférhető az önkormányzat honlapján. A véleményeket, észrevételeket folyamatosan jelezhetik a polghiv@ gulacs.hu elérhetőségen.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A kétévente történő monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Munkacsoport létrejöttének szervezése, működésének támogatása.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Munkacsoport tagjainak a bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerjék és kövessék a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Munkacsoport vezetőjének feladata és felelőssége:
- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen,
- a HEP Munkacsoport összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői
- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Munkacsoport 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Munkacsoport a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat Képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Gulács község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Gulács Község Képviselő-testülete a **felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot** (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: HEP 1. számú melléklet

Képviselő testületi határozat-kivonat

Gulács, 2016. február

Ujvári Judit

polgármester

ph

HEP 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az alábbi adattáblák Gulács Község Önkormányzata HEP HE-éhez készültek.
A táblák kitöltésének dátuma: 2013 12. 10., 2015. decemberben frissítve
A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Táblák

A település bemutatása 98
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén 98
2. számú táblázat - Állandó népesség 16
3. számú táblázat - Öregedési index 18
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások 18
5. számú táblázat - Természetes szaporodás 20
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 104
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma 30
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint 30
3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként 32
3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként 32
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség 108
3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint 34
3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek 109
3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában 34
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma 110
3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások 110
3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés 111
3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok 111
3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma 112
3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése 112
3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma 113
3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása 114
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma 36
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma 36
3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma 36
3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány 117
3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság 118
3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők 118
3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete 119
3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány 119
3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők 121
3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás 42
3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 38
3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma 38
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 124
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 46
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 47

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya 126
4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya 126
4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek 128
4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete 128
4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 129
4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 129
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma 50
4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma 53
4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma 132
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 54
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2. 134
4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3. 134
4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele 136
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása 137
4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár 138
4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás 140
4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma 55
4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai 55
4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás 143
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár 145
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek 145
4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban 146
4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban 147
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok 150
4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton 151
4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában 152
4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok 152
A nők helyzete, esélyegyenlősége 154
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében 154
5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban 154
5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén 155
5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei 155
5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások 156
5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe 60
5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak 61
5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások 157
5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben 159
5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések 159
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 160
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint 63
6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága 160
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen) 160
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén 161
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma 66

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma 66
6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés 163
6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága 163
6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen 164
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 165
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma 165
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma 165
7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban 166
7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások 168
7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények 170
7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1. 172
7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál 173
7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben 174
7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások 174

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	847 fő
2008 (fő)	814 fő
Lakónépesség számának változása (%)	96 %
2009 (fő)	794 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98 %
2010 (fő)	782 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98 %
2011 (fő)	795 fő
Lakónépesség számának változása (%)	102 %
2012 (fő)	980 fő
Lakónépesség számának változása (%)	123 %
2013 (fő)	838 fő
Lakónépesség számának változása (%)	85 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség (2011, 2013)

állandó népesség száma	942 fő	943 fő
nő	463 fő	466
	49 %	49 %
férfi	479 fő	477
	51 %	51 %
0-2 évesek	32 fő	39
	3 %	4 %
0-14 éves nők	85 fő	83
	9 %	9 %
0-14 éves férfiak	96 fő	91
	10 %	9,6 %
15-17 éves nők	28 fő	23
	2,9 %	2,4 %
15-17 éves férfiak	16 fő	22
	1,7 %	2,3 %
18-54 éves nők	235 fő	213
	25 %	22,6 %
18-59 éves férfiak	295 fő	294
	31,3 %	31 %
60-64 éves nők	27 fő	29
	2,8 %	3 %
60-64 éves férfiak	25 fő	30
	2,6 %	3 %
65 év feletti nők	88 fő	87
	9,3 %	9,2 %

65 év feletti férfiak	47 fő	40
	5 %	4,2 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	216	228	94,7
2008	139	191	72,8
2009	136	177	76,8
2010	135	182	74,2
2011	135	181	74,6
2012	144	210	68,6
2013	127	174	72,9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálandó. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	25	60	-35
2009	31	38	-7
2010	36	35	1

2011	16	15	1
2012	36	42	-6
2013	18	33	-15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	18	14	4
2009	6	13	-7
2010	8	10	-2
2011	18	8	10
2012	6	22	-16
2013	16	20	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2008	267	323	590	56	21	92	28	148	25
2009	264	278	542	47	18	87	31	134	25
2010	266	323	589	48	18	107	33	155	26
2011	278	324	602	14	5	35	11	48	8
2012	291	346	637	21	7	34	10	55	9
2013	296	346	642	30	10	51	15	81	13

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával×100

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15–64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	148	134	155	49	53	81
20 éves és fiatalabb	fő	8	8	8	1	3	3

	%	5,4 %	6,0 %	5,2 %	2,0 %	17,6	3,7
21-25 év	fő	25	22	15	3	12	17
	%	16,9 %	16,4 %	9,7 %	6,1 %	4,4	20,9 %
26-30 év	fő	17	14	22	12	8	13
	%	11,5%	10,4%	14,2%	24,5%	6,6	16 %
31-35 év	fő	25	23	23	9	6	9
	%	16,9%	17,2%	14,8%	18,4%	8,8	11 %
36-40 év	fő	23	20	32	6	6	9
	%	15,5%	14,9%	20,6%	12,2%	8,8	11 %
41-45 év	fő	20	12	17	4	3	12
	%	13,5%	9,0%	11,0%	8,2%	17,6	14,8 %
46-50 év	fő	17	20	21	6	5	10
	%	11,5%	14,9%	13,5%	12,2%	10,6	12,3 %
51-55 év	fő	6	9	11	5	6	4
	%	4,1%	6,7%	7,1%	10,2%	8,8	4,9 %
56-60 év	fő	7	6	5	3	4	3
	%	4,7%	4,5%	3,2%	6,1%	13,2	3,7 %
61 év felett	fő	0	0	1	0	0	1
	%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0	1,2 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált	180 napnál régebben regisztrált

	munkanélküli összesen			munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	56	92	148	33	50	83	58,9%	54,3%	56,1%
2009	47	87	134	23	30	53	48,9%	34,5%	39,6%
2010	48	107	155	26	46	72	54,2%	43,0%	46,5%
2011	14	35	49	5	7	12	35,7%	20,0%	24,5%
2012	43	63	106	34	35	69	79	56	65
2013	30	51	81	15	22	37	50 %	43 %	45,6 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százzal.

Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	72	90	162	10	14	6	7	16	10
2009	70	87	157	6	9	7	8	13	8
2010	67	81	148	5	7	7	9	12	8
2011	62	88	150	1	2	1	1	2	1
2012	83	89	181	9	11	11	12	20	11

2013	74	90	164	3	4	7	8	10	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblában a Nemzeti Munkaügyi Hivataltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetők el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	738	386	352	556	257	299	182	24,7%	129	33,4%	53	15,1%
2011	761	378	383	630	303	327	131	17,2 %	75	19,8 %	55	14,3 %

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából.

Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság résznél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alap-adatsor.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	148	13	64
2009	134	10	55
2010	155	11	63
2011	49	4	19
2012	59	8	51
2013	81	1	29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010				
2011				
2012				

Forrás: Önkormányzat adatai

Ki kell számolni, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban, valamint hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt e foglalkoztatási formában. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel – pl. nemzetiségi önkormányzat vagy civil szervezet stb. – való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	*Kis-kereskedelmi üzletek száma*	*vendéglátóhelyek száma*	*állami szektorban foglalkoztatottak száma*	*kivetett iparűzési adó (ft)*	*befizetett iparűzési adó (ft)*	*működő foglalkoztatási programok száma helyben*	*foglalkoztatási programokban részt vevők száma*
200								

8								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámának alakulásához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	*autóbusz járatpárok száma munka-napokon*	*átlagos utazási idő autóbusszal*	*vonat járatok átlagos száma munkanapokon*	*átlagos utazási idő vonattal*	*Kerékpáron való megközelít-hetőség*	*átlagos utazási idő kerékpáron*
Legközelebbi centrum							
Megyeszékhely							
Főváros							

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a táblázatban megadottak mellett, illetve helyett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros) elérhetőségét különböző közlekedési módozatokkal. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	*Felsorolás*
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		-
		-
		-
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban		-
		-
		-

az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		-
		-
		-
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban		-
		-
		-

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	**nő**	**férfi**	**nő**	**férfi**	**nő**	**férfi**	**nő**
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti adatok szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas. Segítségével áthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	*Felsorolás*
felnőttképző programok a településen		-

		-
felnőttképző programok a vonzásközpontban		-
		-
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		-
		-
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban		-
		-
Helyi foglalkoztatási programok a településen		-
		-
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban		-
		-

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni a településen, vagy vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) elérhető, a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és a rendelkezésre álló szolgáltatások (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) listáját. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, illetve a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzás-központban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008												
2009												
2010												
2011												
2012												

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felnőttképzési és a foglalkoztatási programokon résztvevők száma fontos mutató a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörésre vonatkozóan. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó fejezetében találhatjuk részletesen kifejtve. Ez alapján kereshetjük meg, hogy hány főt foglalkoztattak a mélyszegénységben élő és hány főt a romák/cigányok közül a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években. *Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.*

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	135	22	16
2008. 2. negyedév	126	10	8
2008. 3. negyedév	126	14	11
2008. 4. negyedév	130	2	1,5
2008. átlag	**129,25**	**12**	**9**
2009. 1. negyedév	153	10	6,5
2009. 2. negyedév	117	6	5,1
2009. 3. negyedév	138	32	23
2009. 4. negyedév	125	23	18,4
2009. átlag	**133,25**	**17,75**	**13,3**

2010. 1. negyedév	154	23	15
2010. 2. negyedév	118	3	2,5
2010. 3. negyedév	112	19	17
2010. 4. negyedév	132	30	22,7
2010. átlag	**129**	**18,75**	**14,5**
2011. 1. negyedév	168	18	10,7
2011. 2. negyedév	106	1	0,9
2011. 3. negyedév	67	10	15
2011. 4. negyedév	25	0	0
2011. átlag	**91,5**	**7,25**	**7,9**
2012. 1. negyedév	106	0	0
2012. 2. negyedév	97	0	0
2012. 3. negyedév	53	0	0
2012. 4. negyedév	51	0	0
2012. átlag	**76,75**	**0**	0
2013. 1. negyedév	186	0	0
2013. 2. negyedév	106	0	0
2013. 3. negyedév	5	0	0
2013. 4. negyedév	78	1	1,2
2013. átlag	**93,75**	**0,25**	**0,3**

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány %-a részesült álláskeresési járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	148	5	3,4%
2009	134	7	5,2%
2010	155	7	4,5%
2011	149	3	2,0%
2012	55	0	0
2013	81	1	1,2 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott álláskeresők számával, majd megszorozzuk százzal.

Az elemzés során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	107	18,14	n.a.	n.a.	0	0
2009	16	2,95	n.a.	n.a.	0	0
2010	11	1,87	71	45,8	0	0
2011	10	1,66	137	91,9	0	0

2012	76	10,5	56	75	1	0
2013	7	1,0	62	76,5	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma

		száma		száma		száma		
2008	341	0	0	0	0	0	0	0
2009	341	0	0	0	0	0	0	0
2010	341	0	0	0	0	0	0	0
2011	341	0	0	0	0	0	0	0
2012	341	0	4	0	0	0	0	0
2013	366	10	4	2	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.
Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.
Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint.

Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.
A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban, lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli). Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	167	0
2009	165	0
2010	176	0
2011	206	0
2012	215	0
2013	185	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		
Telepi lakások száma a településen:	2008	
	2009	
	2010	
	2011	
	2012	
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva		
A telep/ek megközelíthetősége:		
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telepi, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

Kérjük, a táblázat második sorába írja be a település különböző területein a komfort nélküli lakások számát. A harmadik oszlopban számítsa ki ezen lakások arányát az adott lakóterület összes lakásához viszonyítva. Komfort nélküli (substandard) a lakás, amelyre érvényes a következő feltételek valamelyike: nincs WC vagy fürdőszoba; nincs szennyvízelvezető-csatorna; hiányzik az alapozás, a fal vályogból épült; nincs vezetékes víz. Substandard a lakás akkor is, ha a lakásban nincs konyha és a teljes alapterület nem éri el az 50 m²-t. Szilárd falazattal rendelkező lakás: a falazat anyaga kő, tégla, beton, panel.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008			
	2009			
	2010			
	2011			
	2012			
0-6-éves				
7-14 éves				
15-30 éves				
31-45 éves				
46-64 éves				
65< éves				
az aktív korúak (15-64 év)				

közül foglalkoztatott				
munkanélküli				
Inaktív				
eltartott				
segélyezettek száma				
hátrányos helyzetű gyermekek száma				
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma				

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárni a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	-	-
2009	1	-	-
2010	1	-	-
2011	1	-	-
2012	1	-	-
2013	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	54
2009	282
2010	252
2011	77
2012	57
2013	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	11
2009	9
2010	21
2011	10
2012	13
2013	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	n.a.	0	0	1
2009	n.a.	0	0	7
2010	n.a.	4	n.a.	6
2011	257	1	n.a.	1
2012	212	0	n.a.	11
2013	219	0	0	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	193	0	0	0	0
2009	196	0	0	0	0
2010	199	0	0	0	0
2011	206	0	0	0	0
2012	230	0	0	0	0
2013	165	n.a.	n.a.	n.a.	0

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	69	51	21	72	0	0
2009	65	70	15	85	20	0
2010	66	84	0	84	26	0
2011	66	80	0	80	0	105
2012	64	71	0	71	17	115
2013	45	82	0	72	7	135

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2008						

2009				
2010				
2011				
2012				

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségtől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól. Kiegészítő információkkal a nem magyar állampolgárságú gyermekek részletesebb és a helyi viszonyoknak megfelelő felsorolása javasolt (állampolgárság, nyelv, magyarországi státusz stb.).

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Megközelítés, elérhetőség perc						

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek létszáma mellett meg kell vizsgálni, hogy milyen arányban veszik igénybe az óvodai nevelés előtt az esetlegesen rendelkezésre álló korai fejlesztésben fontos szolgáltatásokat, mint a bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, majd az óvodai nevelés. A szolgáltatások elérhetősége, távolsága, kihasználtsága szintén elemzési szempont a helyzetelemzés során.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő SNI általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban (KSH definíció) vagy krízisterületnek minősíthető lakótömbben, substandard lakásokban stb. élő családok gyermekeinek a helyzetének a vizsgálata több szempont mellett, végezhető el intézményi (gyerekjóléti szolgálat) és önkormányzati adatok alapján. Fel kell tárni az e területeken élő családok gyermekeit érintő szociális, oktatási, egészségügyi helyzetét.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő tanulók adatait iskolafenntartói háttértől függetlenül, minden általános iskolára vonatkoztatva kell megadni.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	**szegregátum 1.**	**szegregátum 2.**	**Szegregátum 3.**
Átmeneti nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Tartós nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010				
	2011				
	2012				
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás	2010				
	2011				
	2012				

miatt	2011				
	2012				

Forrás: Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	44
2009	1	36
2010	1	44
2011	1	51
2012	1	n.a.
2013	1	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.
Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.
A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	9 445	0	n.a.
2009	0	9634	0	n.a.
2010	0	10921	0	n.a.
2011	0	9200	0	n.a.
2012	0	n.a.	0	n.a.
2013	0	8572	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a háziorvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettárssal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt

meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napközeiben gondozott gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

A családi napközit felmérő elemzésekor nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	**db**
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	

Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 – 17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hó	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	-	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	-	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **önkormányzati adatgyűjtés**

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni.

Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni. Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni.
A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	**Fő**	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, a helyhiány miatt elutasított gyermekek szociális hátterét is jelölje a szélső oszlopban. (HH/HHH)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	37	2	40	1	27	0
2009	35	2	50	1	35	0
2010	35	2	50	1	35	0
2011	36	2	50	1	34	0
2012	13	2	50	1	31	0
2013	39	2	50	1	33	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

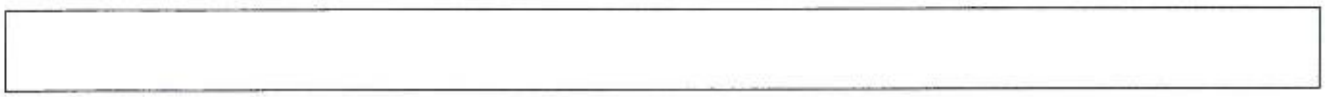

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	9	8	3		23
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	4	3	6	4		17
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	**az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)**	**fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma**	**beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma**	**az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)**	**fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma**
Csoport1	10	2	10	7	2	7
Csoport 2	13	3	13	10	3	10
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	**23**	**5**	23	17	5	17
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	**1**	-	-	-	-	-
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek	**1**	-	-	-	-	-

(ped. szakszolgálat véleménnyel)						
Tagóvoda						
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzeten-kénti létszám és hh/hhh	A körzetbe felvehető (ott	A körzetbe felvehető (ott	A körzetbe felvehető (ott	A körzet óvodáiba járó gyermekek össz-	A körzetbe járó hh gyermekek	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet	A körzetbe járó hhh gyerme	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet

gyermekek megoszlása	élő) összes gyermekek száma	élő) összes hh gyermekek száma	élő) összes hhh gyermekek száma	létszáma	létszáma	óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)	-kek létszáma	óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)
Körzet 1								
Körzet 2								
Körzet 3								
Körzet 4								
Körzet 5								
Körzet 6								
Körzet 7								
Összesen								

Forrás: Önkormányzati adatok

Ha a településen több óvoda működik, akkor a felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a településen egyenletes legyen.

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1	13	10		7					
Csoport 2	18	13		10					
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen	**31**	**23**	74	**17**	55	74	55	-	-
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok									

összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat									!

véleménnyel)									

Forrás: TelR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	45	53	98	23	24
2011/2012	47	44	91	22	24
2012/2013	43	40	83	21	25
2013/2014					

Forrás: TeIR, KSH Tstar, **Önkormányzati adatgyűjtés**

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014							

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

	Létszám (fő)	A helyben élő összes gyerekhez képest az arányuk
A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma	86	86
Más településről bejáró általános iskolások	0	0
Más településről bejáró hh gyerekek	0	0
Más településről bejáró hhh gyerekek	0	0
Más településre eljáró általános iskolások	3	3
Más településre eljáró hh gyerekek	3	3
Más településre eljáró hhh gyerekek	0	0
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek	67	81
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek	53	62

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva
	84	69	82	53	63		
Összesen	84	69	82	53	63		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya a különböző intézményekben hasonló legyen. Vagyis ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24. §-a szerint. Amennyiben mód van rá a körzethatár rendelet hatálya alá nem tartozó egyéb egyházi vagy nem állami, nem önkormányzati általános iskolák adatait is adja meg.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító		
Szaktanítást végző tanítók száma		
Szaktanítást végző tanárok száma		
Gyógypedagógusok létszáma		
Gyermekvédelmi felelős		
Iskolaorvos		
Iskolapszichológus		
Kisegítő személyzet		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	15/100
2011/2012	10/100
2012/2013	9/100
2013/2014	

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagy mértékben vannak.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	10		7		10	100%	10	100%				1	1	10
1. évfolyam B osztály														
2. évfolyam A osztály	9		2		3	33%	2	22%						2
2. évfolyam B osztály														
3. évfolyam A osztály	11		6		9	82%	5	45%						9
3. évfolyam B osztály														

4. évfolyam A osztály	13		6		13	100%	10	77%						10
4. évfolyam B osztály														
5. évfolyam A osztály	10		-		8	80%	7	70%						7
5. évfolyam B osztály														
6. évfolyam A osztály	10		-		7	70%	6	60%	1	10%	1			6
6. évfolyam B osztály														
7. évfolyam A osztály	11		-		10	90%	7	63%	1	9%	1			7
7. évfolyam B osztály														
8. évfolyam A osztály	9		-		7	78%	6	67%						6
8. évfolyam B osztály														
Összesen:	83		21		67	81%	53	64%	2	2%	2	1	1	53

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A fenti táblázatot intézményenként szükséges kitölteni, és egyéb – releváns információkat tartalmazó – oszloppal lehet bővíteni. A táblázat nem csak az intézményen belüli oktatásszervezésről - szegregáció/integrációról - nyújt pontos képet, hanem a tartalmi szolgáltatások, illetve eredmények is megjelennek benne.

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam									
8. évfolyam									
10. évfolyam									
6. évfolyam									
8. évfolyam									
10. évfolyam									

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségit adó szakközépiskolába felvettek aránya stb).

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

	Gimnázium (%)		**Szakközépiskola (érettségit adó képzés)** (%)		**Szakiskolai képzés** (%)		**Speciális szakiskola** (%)		**Nem tanult tovább** (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009										
2009/2010										
2010/2011										
2011/ 2012										
országos átlag: 2011/2012	**34,00%**		**35,00%**		**29,00%**		**2,00%**			

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév 24. oldal. – kezdő évfolyamos tanulók.
Ha az országos adatokhoz viszonyítva alacsony a hhh tanulók továbbtanulása (különös tekintettel az érettségit adó intézményekre), akkor szükséges vizsgálni az oktatási intézmények szolgáltatásának hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát. Ezek közül az egyik vizsgálandó terület, hogy működik-e a hhh tanulók képesség-kibontakoztatását támogató Integrációs Pedagógiai Rendszer.

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009						
2009/2010						
2010/2011						
2011/2012						
országos átlag 2011/2012						

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév. 146. oldal. – általános iskola, és EMMI KIR STAT.

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009								
2009/2010								
2010/2011								
2011/2012								

Forrás: KIR, **Önkormányzati** és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatot a helyi, települési viszonyoknak megfelelően korrigálható vagy kiegészíthető a helyben működő és elérhető programoknak megfelelően.

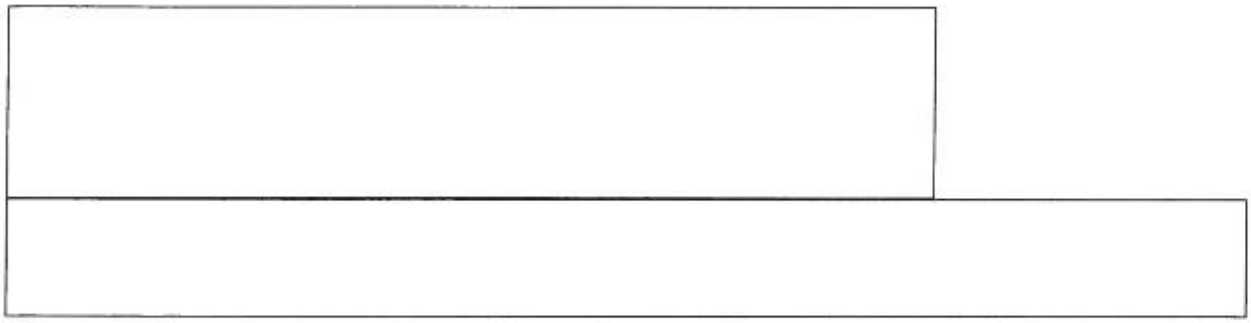

A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	323	267	n.a.	n.a.	92	56
2009	278	264	n.a.	n.a.	87	47
2010	323	266	n.a.	n.a.	107	48
2011	324	278	n.a.	n.a.	35	14
2012	346	291	n.a.	n.a.	34	21
2013	346	296	n.a.	n.a.	51	30

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben		résztvevők száma	résztvevő nők száma
2008				
2009				
2010				
2011				
2012				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? (Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez?)

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

	Esetszám
2008	
2009	
2010	
2011	
2012	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A partnerek bevonásával történt esetfeltárások nem csak az esetek számát mutatják, hanem a különböző eseteket is leírják. Itt érdemes arra figyelni, hogy az egyes esetek milyen számossággal jelennek meg, illetve, hogy történtek-e az évek során megoldások.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy adott településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008							
2009							
2010							
2011							
2012							

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	44	44
2009	1	36	36
2010	1	44	44
2011	1	51	51

2012	1	39	n.a.
2013	1	46	n.a.

Forrás: TeIR és helyi a40datgyűjtés

42

A 51védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kism42ama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008			
2009			
2010			
2011			
2012			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében

2008				
2009				
2010				
2011				
2012				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008						
2009						
2010						
2011						
2012						

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

	Intézkedessek, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéséket gyűjti össze, melyek a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségéért tesznek, a nőkkel szembeni erőszak ellen lépnek fel, vagy bármilyen módon a nők esélyegyenlőségét állítják középpontba. Adatgyűjtéshez a helyi önkormányzaton kívül célszerű felkeresni a Kormányhivatal Munkaügyi Központját és civil szervezeteket.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	127	171	298
2009	126	166	292
2010	120	158	278
2011	120	153	273
2012	126	180	306
2013	100	144	244

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken találhatók:
http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:
http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:
http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

A fenti táblák támpontot nyújtanak egy helyi adatgyűjtés előkészítéséhez, hiszen rendkívül részletes, a foglalkoztatás minden szegmensére kiterjedő adatokat, illetve gyűjtési kategóriákat tartalmaznak.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által	Civil	Egyéb	Összesen

település		támogatott			
	db	db	db	db	db
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Munkaügyi Központjánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008						
2009						
2010						
2011						
2012						

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettiek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettiek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	fő	fő	%
2008	139	33	24%
2009	136	28	21%
2010	135	57	42%
2011	135	30	22%
2012	131	21	16 %
2013	127	20	15,7 %

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1
2013	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt
a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,
b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,
c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielő adás látogatása	Színházelő adás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényen részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008							
2009							
2010							
2011							
2012							

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év felettiek, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) kérdőív segítségével fel lehet mérni, hogy az elmúlt években hány alkalommal látogattak meg különféle kulturális vagy sporteseményeket.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008					

2009					
2010					
2011					
2012					
Forrás: Helyi adatgyűjtés					

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év felettiek, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) egy kérdőív segítségével tud az adatgyűjtő tájékozódni arról, hogy milyen informatikai jártassággal rendelkezik a korosztály.

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	
2009	
2010	
2011	
2012	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számáról. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.)

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	60	n.a.
2009	58	n.a.
2010	57	n.a.
2011	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.
2013	79	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkozatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkozatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint.

Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- *1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról*
- *A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet*
- *A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet*
- *A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény*

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban

		Közszférában foglalkozatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkozatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma			
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma			

Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma			
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma			
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma			

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével.

Ilyen adatokkal rendelkezik a Munkaügyi Központ, ahol a fogyatékos személyek kiválthatják az úgynevezett rehabilitációs kártyát. Adatot szolgáltathat a helyi önkormányzat, a foglalkoztatást biztosító civil szervezet, egyházi fenntartású foglalkoztató intézmény. Gazdasági szereplők esetében támpont a rehabilitációs hozzájárulás csökkenése vagy kiváltása fogyatékos személyek foglalkoztatásával, a korábban említett rehabilitációs kártya éppen ezeknek a vállalkozói kedvezményeknek a jogosságát igazolja.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati			*Egyházi*			*Civil*		
	2010	*2011*	*2012*	*2010*	*2011*	*2012*	*2010*	*2011*	*2012*
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás									
étkeztetés									
házi segítségnyújtás									
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás									
családsegítés									
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére									
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére									
támogató szolgáltatás									
nappali ellátás									

Forrás: helyi adatgyűjtés,

A felsorolt szociális szolgáltatásokat ellátó intézmények és személyek éves munkájukról, esetforgalmukról beszámolót készítenek. Ezek a beszámolók tartalmazzák a szolgáltatást igénylő fogyatékosok számát. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van e bármilyen fogyatékossága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni. Az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó osztálya, munkatársa révén a munkabeszámolók hozzáférhetőek.

A „közösségi ellátás szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek részére" cellákba értelemszerűen csak az ellátott fogyatékos személyek számát szükséges megadni. Előfordul, hogy a fogyatékos személy aktuális vagy krónikus állapota szükségessé ezeket a közösségi ellátási formákat.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékossághoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	**Fogyatékos személyek száma**
Időskorúak járadéka	
Aktív korúak ellátása	
Rendszeres szociális segély	
Lakásfenntartási támogatás	
Ápolási díj	
Temetési segély	
Átmeneti segély	
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezünk, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	

Adósságkezelési szolgáltatás	
Energia felhasználási támogatás	
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékossági támogatás	
Rokkantsági járadék	
Személygépkocsi átalakítási támogatás	
Közlekedési kedvezmény Személygépkocsi szerzési kedvezmény	
Parkolási igazolvány	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékosság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MÁK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.
***Javaslat:** Reprezentatív kérdőíves felmérés az érintettek körében, hogy milyen ellátásokat vesznek igénybe. Érdekes lehet az a kérdés is, hogy ismerik-e egyáltalán a lehetőségeiket.*

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatói célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

		Igen/nem								
		Lift	Vak-vezető sáv	Mozgás-korlátozottak részére mosdó	Rám-pa	Hangos tájékoz-tatás	Indukciós hurok	Tapintható infor-máció	Jelnyelvi segít-ség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok									
	középfok									
	felsőfok									
	fekvőbeteg									

Egészségügyi intézmények	ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás									
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény										
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények										

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem válasszal).

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgás-korlátozottak részére mosdó	Rám-pa	Hangos tájékoz-tatás	Indukciós hurok	Tapintható infor-máció	Jelnyelvi segít-ség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

A munkahelyek akadálymentesítettségéről alig lehetséges az adatgyűjtés, mivel a többsége vállalkozás formában működik.

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem-es válasszal). Foglalkoztatónként külön sorokat szükséges nyitni.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgás-korlátozottak részére mosdó	Rám-pa	Hangos tájékoz-tatás	Indukciós hurok	Tapintható infor-máció	Jel-nyelvi segít-ség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)									
Helyi és távolsági tömegközlekedés									
Buszpályaudvar, buszvárók									
Vasútállomás									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
ápolást, gondozást nyújtó intézmény			
rehabilitációs intézmény			

lakóotthon			
*támogatott lakhatás**			
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza			

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.
A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.
Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

**A támogatott lakhatást 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot teszi lehetővé, 2012. január 1-sejétől kezdődően. Az eddigi bentlakásos intézményeket felváltó önálló lakóotthonba való kitagolás, lehetővé teszi a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválását. A korábbi komplex ellátás a jövőben két önálló szolgáltatásban valósul meg, a lakhatást és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásra.*

Aktuális jogszabály:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről
1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat

-aktualizálni az adatokat, több helyen sárgával jelöltem, de mindenhol át kellene nézni
-amit javítottam, beleírtam, azt sárgával jelöltem, azt is meg kellene nézni, rendben van-e, ha igen, a sárga jelölést megszüntetni
-a Gazdasági Programot be kellne illeszteni illetve a Költségvetési Koncepciót is
-jelölni kellene, hogy a játszótér helyén piacot szeretnénk létesíteni

-pályázati elképzelésként kellene rögzíteni a Kertmegi tó helyén a horgásztó létesítését, mezőőri szolgálat létrehozását, művelődési ház felújítását, a gondozási központ részbeni bentlakásossá tételét, szennyvízberuházást.
- a Roma nemzetiségi önkormányzatot is beleírtam, azt is át kellene nézni
-a népesség adatoknál ki kellne emelni, hogy a népesség megugrása a kettős állampolgárok betelepülése miatt történt, akik közül sokan csak bejelentkezve vannak itt, a valóságban nem itt élnek és közöttük is többen nyugdíjasok

Határozat tervezet

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
...../2016.(V.....)
önkormányzati határozata

Pályázat benyújtása települési önkormányzatok rendkívüli szociális önkormányzati támogatására

A Képviselő-testület:

pályázatot kíván benyújtani a Belügyminiszter és a Nemzetgazdasági miniszter által meghirdetett, a Magyarország 2016. évi költségvetéséről szóló 2015. évi C törvény 3. melléklet I. 7. pont és a III. 1 pont szerinti pályázati kiírás **1.*b)* települési önkormányzatok rendkívüli szociális önkormányzati támogatására.**

Felhatalmazza a polgármestert a pályázat benyújtására és a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2016. május 15.
Felelős: polgármester

3. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések

Előirányzat:	5 400,0 millió forint
a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása	
Előirányzat:	2 000,0 millió forint

Az előirányzatból a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet az önkormányzati tulajdonban lévő, a települési önkormányzat, továbbá társulás által fenntartott, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmény fejlesztésére, felújítására. Az igényelhető maximális támogatás mértéke 30,0 millió forint.

A támogatásról tárcaközi bizottság javaslata alapján a helyi önkormányzatokért felelős miniszter dönt.

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
.../2016.(...)
önkormányzati határozata

Döntés önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések, egészségügyi alapellátást szolgáló épület felújítására vonatkozó támogatás benyújtására

A Képviselő-testület:

1. Döntött, hogy pályázatot kíván benyújtani a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 3. pont a) pont szerinti, Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása szolgáló támogatása pályázatra.

2. Központi költségvetési forrás keretének terhére az egészségügyi alapellátás biztosítása, feltételeinek javítása érdekében kíván pályázatot benyújtani:

a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása, (továbbiakban: intézményfejlesztés)

3. A beruházás teljes költsége: 22 430 400 Ft + 6 056 208 Ft ÁFA = 28 486 608 Ft.

4. Támogatás maximális mértéke a települési önkormányzat adóerő képessége alapján az a) alcél esetén 95%, (Bruttó: 27 062 277-, Ft)

5. Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete kinyilatkozza, hogy a szolgáltatás megfelelő színvonalú ellátásához szükséges felújítási munkálatokkal kapcsolatosan felmerülő 5%nyi önrészt saját költségvetése terhére vállalja. (Bruttó: 1 .424 .330-, Ft)

6. Felhatalmazza a polgármestert a pályázathoz szükséges dokumentumok beszerzésére, pályázati dokumentumok aláírására és a pályázat benyújtására.

Határidő: a pályázat benyújtására: 2016. május 31.

Felelős: polgármester

3. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések

c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása

Előirányzat:	2 500,0 millió forint

Az előirányzatból a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet - Budapest Főváros Önkormányzata kivételével - a közigazgatási területén, tulajdonában lévő út, híd és járda felújítására, karbantartására. Az igényelhető támogatás maximális mértéke:

- fővárosi kerületi önkormányzatok esetében 100,0 millió forint,
- megyei jogú városok esetében 50,0 millió forint,
- 10 000 fő lakosságszám feletti városok esetében 30,0 millió forint,
- 10 000 fő lakosságszám alatti települések esetében 15,0 millió forint.

A támogatásról tárcaközi bizottság javaslata alapján a helyi önkormányzatokért felelős miniszter dönt.

Gulács Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
../2016 (...) Öt.
önkormányzati határozata

Döntés belterületi járdák felújítására vonatkozó támogatás benyújtására

A Képviselő-testület:

1. Gulács Község Önkormányzatának Képviselő Testülete elhatározza, hogy pályázatot kíván benyújtani a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 3. pont c) pont szerinti, Belterületi, utak, járdák, hidak fejlesztését szolgáló támogatások pályázatára.

2. Központi költségvetési forrás keretének terhére

c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása,

3. Az Önkormányzat tulajdonában lévő belterületi járdák jelenlegi állapota nem megfelelő a helyi igényeknek, felújításuk, korszerűsítésük szükségszerű.

4. A beruházás teljes költsége: 5 902 200-, Ft + 1 593 594 Ft ÁFA = 7 495 794 Ft.

5. Támogatás maximális mértéke a települési önkormányzat adóerő képessége alapján az b) alcél esetén 85%. (Bruttó 6 371 425-, Ft)

6. Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete kinyilatkozza, hogy a szolgáltatás megfelelő színvonalú ellátásához szükséges felújítási munkálatokkal kapcsolatosan felmerülő 15%-nyi önrészt saját költségvetése terhére vállalja. (Bruttó 1 124 369-, Ft)

7. Felhatalmazza a polgármestert a pályázathoz szükséges dokumentumok beszerzésére, pályázati dokumentumok aláírására és a pályázat benyújtására.

Határidő: a pályázat benyújtására: 2016. május 31.

Felelős: polgármester

SZERESD A FALUD 2.

12.00 Megnyitó, Meghívott vendégek köszöntése Csicser-Gulács megállapodás megerősítése

12.15 Lélekharang szentelés a temetőben

13.00 Ebéd

14.00 Kis Grófo koncertje 350.000.-Ft

15.00 Együtt Egymásért Nyugdíjas Klub fellépése

16.00 Jolly & Suzy koncertje 320.000.-Ft

17.00 Helyi általános iskolások-óvodások fellépése

18.00 Csicser tánccsoport fellépése

19.00 Csicser nyugdíjasok fellépése

20.00 Horváth Tamás koncertje 250.000.-Ft

21- utcabál zenél Debreczeni Zsolt 100.000

21.30 tűzijáték 150.000.-Ft

200.000.-Ft-ba kerülnek az alábbiak:

- ugrálóvár; -trambulin; -rodeo bika; -16 személyes körhinta; -cukorágyúzás egész nap

A látogatók a fenti eszközöket ingyen használhatják.

Egész nap zenél az Agyagbanda. Folklór zene.	200.000.-Ft
Színpad biztosítása	254.000.-Ft
Szeresd a Falud 2 molinó	100.000.-Ft
Mentő	50.000.-Ft
Reprezentációs anyagok,meghívók,	226.000.-Ft
Étel sertés pörkölt burgonyával 1.000 fő	500.000.-Ft
Összesen:	2.500.000.-Ft
Támogatás igény	1.663.000.-Ft
Önerő:	837.000.-Ft